

Regeringens proposition

1983/84: 81

med anledning av vissa beslut fattade av internationella arbetskonferensen vid dess sextioåttonde och sextionionde möten;

beslutad den 15 december 1983.

Regeringen förelägger riksdagen vad som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll för de åtgärder som föredraganden har hemställt om.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

ANNA-GRETA LEIJON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den av internationella arbetsorganisationen (ILO) antagna konventionen (nr 157) om bibehållande av socialförsäkringsrättigheter. Genom propositionen ges riksdagen även tillfälle att yttra sig över den av ILO antagna rekommendationen (nr 167) i samma ämne.

Utdrag

ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL

vid regeringssammanträde
1983-12-15

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Petersson, Andersson, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom.

Föredragande: statsrådet Leijon

Proposition med anledning av vissa beslut fattade av internationella arbetskonferensen vid dess sextioåttende och sextionionde möten;

Genom sin anslutning till Nationernas förbund år 1920 inträdde Sverige som medlem av internationella arbetsorganisationen (ILO).

ILO:s beslutande församling – internationella arbetskonferensen – sammanträder i regel en gång per år. Ärenden på dagordningen kan enligt artikel 19 i organisationens stadga föranleda beslut antingen om internationella konventioner, avsedda att ratificeras av organisationens medlemmar, eller om rekommendationer, avsedda att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär som tillkommer en ratificerad konvention. Om beslutet är av mindre räckvidd eller huvudsakligen av formell innebörd, t.ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution. Varje medlem skall inom ett år (undantagsvis arton månader) från avslutandet av ett konferenssammanträde förelägga antagna konventioner och rekommendationer vederbörlig myndighet (i vårt land riksdagen) för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlem har vidare skyldighet att underrätta internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla denna förpliktelse samt om vilka åtgärder som i övrigt har vidtagits.

Arbetskonferensen antog vid sitt sextioåttende möte år 1982 bl.a. en konvention (nr 157) om upprättande av ett internationellt system för bibehållande av socialförsäkringsrättigheter. Frågan om godkännande av konventionen fick anstå till dess att en förutsedd rekommendation i samma ämne kunde föreläggas riksdagen (prop. 1982/83: 124, AU 28, rskr 332). Arbetskonferensen antog vid sitt sextionionde möte i år en rekommendation (nr 167) i ämnet.

Efter samråd med chefen för socialdepartementet anhåller jag att nu i ett sammanhang få anmäla frågan om godkännande av konventionen nr 157 samt tillämpning av rekommendationen nr 167.

Texterna på engelska och svenska till konventionen nr 157 och rekommendationen nr 167 bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1* och *2*.

1. Konventionen om bibehållande av socialförsäkringsrättigheter

1.1 Konventionens syfte och uppbyggnad

Internationella arbetskonferensen antog år 1935 en konvention (nr 48) om bevarande av pensionsrättigheter för flyttande arbetare. Konventionen utgjorde en milstolpe när det gällde att utveckla internationell rätt rörande social trygghet. Den kom att bilda utgångspunkten för många bilaterala och multilaterala konventioner.

Däremot har mycket få länder ratificerat själva konventionen, främst på grund av dess detaljerade och direkt bindande bestämmelser om beräkning och export av intjänade pensioner. Konventionen anmälades i Sverige för riksdagen genom prop. 1936: 15. Föredragande statsrådet ansåg sig inte kunna förorda ratifikation av konventionen eftersom en sådan skulle kräva en betydande förändring av den nyligen reviderade obligatoriska folkpensioneringen. Riksdagen anslöt sig till denna uppfattning. Sverige har inte heller senare ratificerat konventionen.

I november 1979 beslöt ILO:s styrelse att på dagordningen för 1981 års konferens föra upp ämnet "Bibehållande av migrerande arbetstagares socialförsäkringsrättigheter". Tiden ansågs då mogen att revidera konventionen nr 48 i två riktningar, dels i riktning mot en reglering av samtliga socialförsäkringsgrenar, dels mot mera flexibla lösningar av de olika detaljproblemen.

Arbetet på en ny konvention avslutades under 1982 års arbetskonferens. Konferensen antog konventionen (nr 157) om bibehållande av socialförsäkringsrättigheter med röstsiffrorna 404 för och inga emot. 29 röster lades ned. Samtliga svenska ombud röstade för konventionens antagande.

Konventionen är ett samordningsinstrument för ILO:s medlemsstater avsedd att leda till att ett större antal länder än hittills ges möjlighet att samordna sina socialförsäkringssystem. Det grundläggande syftet är att i så stor utsträckning som möjligt ge flyttande arbetare och deras familjer ett kontinuerligt skydd från de olika staternas trygghetssystem såväl under aktivt förvärvsarbete som efter uppnädd pensionsålder.

Konventionen är tekniskt så uppbyggd att den innehåller dels omedelbart bindande bestämmelser, dels bestämmelser som kan sägas vara av rekommendationskaraktär och som innehåller förslag till lösningar av internationella samordningsproblem på socialförsäkringsområdet. De grundar sig på internationell praxis på området sådan denna har kommit till uttryck i existerande multilaterala och bilaterala socialförsäkringskonventioner.

Endast ett fåtal av bestämmelserna är bindande och blir omedelbart tillämpliga mellan de stater som ratificerar konventionen. Dessa bestämmelser utgör det minimum av förpliktelser, som anslutande stater åtar sig. Den viktigaste av dessa bestämmelser föreskriver att arbetspension intjänad i ett land skall utbetalas till medborgare i ratificerande stat oavsett i vilket land denne är bosatt.

Övriga bestämmelser i konventionen får effekt i förhållandet mellan de ratificerande stater som i särskilda bilaterala eller multilaterala avtal kommer överens om att tillämpa dem.

I vissa fall är problemlösningar i konventionen endast antydda och den närmare regleringen direkt hänvisad till vad de olika länderna själva kan finna ut och komma överens om.

ILO-kommittén har inhämtat yttranden över konventionen från socialstyrelsen, riksförsäkringsverket (RFV), statens löne- och pensionsverk, arbetsmarknadsstyrelsen (AMS), statens invandrarverk (SIV), Svenska arbetsgivareföreningen (SAF), Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Försäkringskasseförbundet.

1.2 Konventionens huvudsakliga innehåll

De omedelbart bindande bestämmelserna framgår av *artikel 4 punkt 2* och utgörs av *artikel 7 punkt 4*, *artikel 8 punkterna 2 och 3*, *artikel 9 punkterna 1 och 4*, *artikel 11*, *artikel 12*, *artikel 14* och *artikel 18 punkt 3*.

Tekniken med sammanläggning av försäkringsperioder för att öppna rätt till förmåner enligt *artikel 7* i konventionen har använts i samtliga bilaterala socialförsäkringskonventioner som Sverige ingått sedan år 1975. Den innebär sålunda inte någon nyhet för svenskt vidkommande. Den har betydelse inom bl.a. föräldraförsäkringen och tilläggs pensionsförsäkringen. Hittills har försäkringsperioder enligt svensk lagstiftning kunnat sammanläggas med perioder enligt *ett* annat lands lagstiftning för att öppna rätt till svenska förmåner. En anslutning till konventionen innebär enligt *artikel 7 punkt 4*, som är en omedelbart tillämplig bestämmelse, att försäkringsperioder, som fullgjorts i två eller flera stater som Sverige träffat avtal med, skall kunna sammanräknas med perioder enligt svensk lagstiftning för att öppna rätt till en förmån. *ILO-kommittén* bedömer att regeln kommer att få liten praktisk betydelse för den svenska lagstiftningens vidkommande, eftersom både föräldraförsäkringen och tilläggs pensionsförsäkringen har förhållandevis korta kvalifikationstider – 180 dagar resp 3 år. Regeln får framför allt betydelse för system med långa kvalifikationstider, t.ex. pensionssystem med kvalifikationstider på 15 år. Jag finner regeln allmänt sett värdefull därför att den ger möjlighet att behandla fall som rör flera länder med hjälp av existerande bilaterala konventioner. Den innebär således en utvidgning av de bilaterala konventionernas tillämp-

ningsområde och minskar samtidigt behovet av multilaterala konventionslösningar.

Socialstyrelsen anför att enligt lagen (1947: 529) om allmänna barnbidrag och lagen (1964: 143) om bidragsförskott såsom förutsättning för att komma i åtnjutande av respektive förmån för vissa fall uppställs krav på 6 månaders vistelse i landet. Dessa regler i den svenska lagstiftningen utgör enligt styrelsens uppfattning ett hinder för Sverige att uppfylla bestämmelserna i artikel 7 om likställande av bosättning i en ratificerande stat med bosättning i annan stat.

Jag konstaterar dock att de grundläggande reglerna i *artikel 7 punkterna 1–3* om sammanläggning av försäkrings- och bosättningsperioder, m.m. inte är omedelbart tillämpliga, varför något hinder för ratifikation inte föreligger av denna anledning. Härtill kommer att Sverige i sina bilaterala avtal i flera fall helt har eftergett kravet på sex månaders bosättning i Sverige för rätt till barnbidrag under förutsättning att det andra landet inte kräver någon väntetid för svenska medborgares rätt till deras motsvarande bidrag. Bidragsförskott är enligt internationellt synsätt inte någon socialförsäkringsförmån och omfattas därför inte alls av konventionen.

De därpå följande bindande bestämmelserna i *artikel 8 punkterna 2 och 3* om beräkning och utgivande av förmåner, vartill rätt uppstått genom sammanläggning av försäkringsperioder i flera länder enligt bestämmelserna i artikel 7 punkt 4, medför inga svårigheter för svenskt vidkommande då förmånernas storlek kan beräknas direkt med utgångspunkt från den svenska lagstiftningens regler oavsett om rätt uppstått genom tillämpning av ett eller flera bilaterala socialförsäkringsavtal.

Artikel 9 punkt 1 i konventionen, som föreskriver att invaliditets-, ålders- och efterlevandepensioner, arbetsskadelivräntor och dödsfallsersättningar skall kunna utbetalas till medborgare i annan stat som ratificerat konventionen oavsett i vilket land han är bosatt, äger tillämpning på den svenska lagstiftningen om tilläggs pension och arbetsskadeförsäkring. Regeln blir för svensk del tillämplig på förmåner från tilläggs pensioneringen och arbetsskadeförsäkringen. Sådana förmåner är som regel exportabla redan enligt den svenska lagstiftningen. I prop. 1983/84: 73 om reformering av efterlevandepensioneringen m. m. föreslås ett undantag från denna regel såvitt gäller särskilt efterlevandebidrag (s. 129). Möjlighet att genom dispens medge utbetalning utomlands av bidraget skall emellertid finnas. Likaså förutses möjligheten till reglering konventionsvägen. Det sistnämnda överensstämmer med konventionen nr 157, som i artikel 9 punkt 1 räknar med att förutsättningarna för utbetalning av förmåner utomlands kan regleras i överenskommelse mellan stater som har tillträtt konventionen.

I *artikel 9 punkt 3* i konventionen har givits en undantagsbestämmelse med avseende på export av förmåner från icke avgiftsberoende system. Regeln innebär att för export av förmåner från icke avgiftsberoende försäkringsgrenar måste slutas särskilda bilaterala eller multilaterala överens-

kommelser, varvid villkoren för export skall bestämmas. *ILO-kommittén* anför att i samtliga hittills ingångna socialförsäkringskonventioner har de svenska principerna för export av folkpension accepterats. Det saknas anledning anta annat än att dessa principer kommer att accepteras vid avtal som ingås med anledning av åtagande enligt konvention nr 157.

Övriga omedelbart bindande bestämmelser medför enligt min bedömning inga svårigheter för svenskt vidkommande och innebär inte större åtaganden än vad som hittills skett.

RFV framhåller att en av de grundläggande bestämmelserna för träffande av överenskommelser enligt konventionen är *artikel 5*, som innehåller regler för bestämmande av tillämplig lagstiftning. Det väsentliga i denna artikel är att försäkringstillhörigheten skall bestämmas enligt lagstiftningen i det land där en sysselsättning utförs även om bosättning föreligger i en annan medlemsstat. Bosättning som grund för försäkringstillhörighet gäller enligt konventionens huvudregel endast för icke förvärvsarbetsande personer.

Enligt *artikel 5 punkt 2* kan emellertid utan hinder av bestämmelserna i *punkt 1 a)–c)* berörda medlemsstater komma överens om att vissa persongrupper skall omfattas av lagstiftningen i den stat inom vars territorium de bor. Av förarbetena till konventionen framgår beträffande denna punkt att ett undantag från huvudregeln, att sysselsättningslandets lagstiftning skall vara tillämplig, kan göras så generellt att bosättning kan hävdas som grund för försäkringstillhörighet. Jag anser således inte bestämmelserna i artikel 5 utgöra något ratifikationshinder.

I detta sammanhang fäster *RFV* uppmärksamheten på följande.

Eftersom bosättning är ett grundrekvisit för tillhörighet till svensk socialförsäkring med undantag för arbetsskadeförsäkring, där som villkor gäller att förvärvsarbete utövas i verksamhet i riket, kan enligt gällande svensk socialförsäkringslagstiftning gränsarbetare och säsongarbetare inte erhålla annat skydd från lagstiftningen än från arbetsskadeförsäkringen (jfr artikel 4 punkt 3 b). Samma gäller för andra arbetstagare med tillfälligt arbete.

Frågan om gränsarbetsares socialförsäkringstillhörighet finner jag emellertid i praktiken vara löst genom bestämmelserna i den nordiska trygghetskonventionen. *Begreppet* gränsarbetare saknas i den nordiska konventionen. Den innehåller i stället en generell regel om försäkringstillhörighet med avseende på inkomstrelaterade förmåner för den som är bosatt i ett nordiskt land och är sysselsatt i ett annat nordiskt land.

När det gäller remissinstansernas synpunkter i övrigt kan nämnas att *Landstingsförbundet* finner att trygghetsfrågorna på det internationella området är svåra att överblicka och att konsekvenserna av en ratifikation av konventionen med hänsyn härtill är svåröverskådliga. *AMS* och *SIV*, *Svenska kommunförbundet* och *Försäkringskasseförbundet* finner där-

emot inga hinder mot ratifikation. *SAF*, *LO* och *TCO* tillstyrker ratifikation av konventionen.

ILO-kommittén framhåller att en anslutning till konventionen nr 157 även innebär förpliktelse "att sträva efter att delta i system för bevarande av rättigheter under förvärvande samt för bevarande av rättigheter som förvärvats". Förpliktelsen kan fullgöras genom slutande av avtal om social trygghet. Sverige har sedan år 1975 ingått 13 socialförsäkringskonventioner. Några har inneburit revision av tidigare gällande konventioner. Ytterligare konventioner är under behandling och frågor om inledande av förhandlingar med andra länder har väckts.

Även om de nuvarande konventionerna inte innehåller så långt gående föreskrifter om export av förmåner från de olika trygghetsgrenarna, som konvention nr 157 föreskriver, kan från svensk sida hävdas att ett arbete för ett ökat åtagande inom den sociala trygghetens område skett och att detta arbete alltjämt pågår.

ILO-kommittén förordar för sin del att Sverige ratificerar konventionen.

Några ratifikationshinder vad avser de omedelbart gällande bestämmelserna finns som tidigare visats inte. Vad avser konventionens övriga bestämmelser anser jag dem utgöra en god grund för förhandlingar om bilaterala socialförsäkringsavtal med andra länder. Därför vill jag efter samråd med chefen för socialdepartementet instämma i *ILO-kommitténs* bedömning och förorda att Sverige ratificerar konventionen.

2. Rekommendationen om bibehållande av socialförsäkringsrättigheter

Den av arbetskonferensen i juni 1983 antagna rekommendationen med bilagor innehåller modellbestämmelser för slutande av bilaterala och multilaterala överenskommelser om social trygghet med detaljerade förslag till lösningar av principiella problem, som kan uppstå vid samordning av olika trygghetssystem, samt modellbestämmelser för samordning av överenskommelser. *ILO-kommittén* har inhämtat yttranden över rekommendationen från samma myndigheter och organisationer, som yttrat sig över konventionen.

Kommittén anser att rekommendationen utgör ett väsentligt komplement till konventionen. Den synes kunna tjäna som ledning såväl vid inledande av mellanstatliga förhandlingar om social trygghet som vid revision av redan gällande avtal.

Jag instämmer i denna bedömning.

3. Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen
dels föreslår riksdagen att godkänna konventionen (nr 157) om
bibehållande av socialförsäkringsrättigheter.
dels lämnar riksdagen tillfälle att yttra sig över vad jag anfört om
den vid internationella arbetskonferensens sextionionde möte an-
tagna rekommendationen nr (167) i samma ämne

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar
att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört
för de åtgärder som föredraganden har hemställt om.

Convention (No. 157) Concerning the Establishment of an International System for the Maintenance of Rights in Social Security

The General Conference of the International Labour Organisation.

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-eighth Session on 2 June 1982, and

Recalling the principles established by the Equality of Treatment (Social Security) Convention, 1962, which relate not only to equality of treatment but also to the maintenance of acquired rights and of rights in course of acquisition, and

Considering it necessary to provide for the application of the principles of the maintenance of rights in course of acquisition and of acquired rights in respect of all the branches of social security covered by the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to maintenance of migrant workers' rights in social security (revision of Convention No. 48), which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention:

adopts this twenty-first day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-two the following Convention, which may be cited as the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982:

Part I. General Provisions*Article 1*

In this Convention –

(a) the term "Member" means any Member of the International Labour Organisation that is bound by the Convention;

(b) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

(c) the term "competent Member" means the Member under whose legislation the per-

ILO:s konvention (nr 157) om upprättande av ett internationellt system för bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för internationella arbetsbyrån och samlats där den 2 juni 1982 till sitt sextioåttonde möte,

åberopar de principer, som fastlagts i 1962 års konvention om utlänningars likställande (social trygghet) och som avser icke blott likabehandling utan också bevarande av förvärvade rättigheter och rättigheter under förvärvande,

anser det nödvändigt att sörja för tillämpning av principerna om bevarande av rättigheter under förvärvande och av förvärvade rättigheter i fråga om alla grenar av social trygghet som omfattas av 1952 års konvention om minimistandard för social trygghet,

har beslutat att anta vissa förslag om bevarande av flyttande arbetares rättigheter inom den sociala tryggheten (revision av konvention nr 48), en fråga som utgör den fjärde punkten på mötets dagordning,

har beslutat att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention, och

antar denna den tjugoförsta dagen i juni månad år nittonhundraåttiotvå följande konvention, som kan kallas 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

Del I. Allmänna bestämmelser*Artikel 1*

I denna konvention skall

a) med "medlemsstat" förstås varje medlem av internationella arbetsorganisationen som är bunden genom konventionen;

b) med "lagstiftning" förstås alla lagar, förordningar och regler om social trygghet;

c) med "behörig medlemsstat" förstås medlemsstat, enligt vars lagstiftning den ifrå-

son concerned can claim benefit:

(d) the term "institution" means the body or authority directly responsible for applying all or part of the legislation of a Member;

(e) the term "refugee" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Refugees of 28 July 1951 and in paragraph 2 of Article 1 of the Protocol relating to the Status of Refugees of 31 January 1967;

(f) the term "stateless person" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Stateless Persons of 28 September 1954;

(g) the term "members of the family" means persons defined or recognised as such or as members of the household by the legislation under which benefits are awarded or provided, as appropriate, or persons determined by mutual agreement between the Members concerned; where persons are defined or recognised as members of the family or as members of the household under the relevant legislation only on the condition that they are living with the person concerned, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtain their main support from the person concerned;

(h) the term "survivors" means persons defined or recognised as such by the legislation under which benefits are awarded; where persons are defined or recognised as survivors under the relevant legislation only on the condition that they were living with the deceased, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtained their main support from the deceased;

(i) the term "residence" means ordinary residence;

(j) the term "temporary residence" means a temporary stay;

(k) the term "periods of insurance" means periods of contribution, employment, occupational activity or residence which are defined or recognised as periods of insurance by the legislation under which they were completed, and such other periods as are regarded by that legislation as equivalent to periods of insurance;

gavarande personen kan göra anspråk på förmån;

d) med "institution" förstås det organ eller den myndighet som har direkt ansvar för tillämpningen av medlemsstatens hela lagstiftning eller del därav;

e) "flykting" ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning och i punkt 2 i artikel 1 i protokollet den 31 januari 1967 angående flyktingars rättsliga ställning;

f) "statslös" ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning;

g) med "familjemedlemmar" förstås personer, som definieras eller erkänns som sådana eller som hushållsmedlemmar i den lagstiftning enligt vilken förmåner beviljas eller utbetalas, eller personer bestämda genom inbördes överenskommelse mellan de berörda medlemsstaterna; i fall då personer definieras eller erkänns som familjemedlemmar eller hushållsmedlemmar enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de lever tillsammans med den berörda personen, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som får sitt huvudsakliga uppehälle genom den ifrågavarande personen;

h) med "efterlevande" förstås personer som definieras eller erkänns som sådana i den lagstiftning enligt vilken förmåner beviljas; i fall då personer definieras eller erkänns som efterlevande enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de levde tillsammans med den avlidne, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som fick sitt huvudsakliga uppehälle genom den avlidne;

i) med "bosättning" förstås den vanliga bosättningen;

j) med "tillfällig bosättning" förstås en tillfällig vistelse;

k) med "försäkringsperioder" förstås perioder av avgiftsbetalning, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning, som är definierade eller erkända som försäkringsperioder i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts, och andra sådana perioder som enligt denna lagstiftning anses likvärdiga med försäkringsperioder;

(l) the term "periods of employment" and "periods of occupational activity" mean periods defined or recognised as such by the legislation under which they were completed and such other periods as are regarded by that legislation as equivalent to periods of employment or periods of occupational activity respectively;

(m) the term "periods of residence" means periods of residence defined or recognised as such by the legislation under which they were completed;

(n) the term "non-contributory" applies to benefits the award of which does not depend on direct financial participation by the persons protected or by their employer, or on a qualifying period of occupational activity, and to any scheme which exclusively awards such benefits;

(o) the term "benefits awarded under transitional arrangements" covers benefits awarded to persons who are over a given age on the date of entry into force of the legislation applicable, as well as benefits awarded, as a transitional measure, in consideration of events that have occurred or periods that have been completed outside the current frontiers of the territory of a Member.

Article 2

1. Subject to the provisions of paragraph 1 and of paragraph 3, subparagraph (a), of Article 4, this Convention applies to those of the following branches of social security for which a Member has legislation in force:

- (a) medical care;
- (b) sickness benefit;
- (c) maternity benefit;
- (d) invalidity benefit;
- (e) old-age benefit;
- (f) survivors' benefit;
- (g) employment injury benefit, namely benefit in respect of occupational injuries and diseases;
- (h) unemployment benefit; and
- (i) family benefit.

2. This Convention applies to rehabilitation benefits provided by legislation concerning any of the branches of social security referred to in paragraph 1 of this Article.

3. This Convention applies to all general and special social security schemes, both contributory and non-contributory, as well as

l) med "anställningsperioder" och "förvärvsverksamhetsperioder" förstås perioder definierade eller erkända som sådana i den lagstiftning, enligt vilken de fullgjorts, och andra sådana perioder som enligt denna lagstiftning anses som likvärdiga med anställningsperioder eller förvärvsverksamhetsperioder.

m) med "bosättningsperioder" förstås bosättningsperioder definierade eller erkända som sådana i den lagstiftning, enligt vilken de fullgjorts;

n) "icke avgiftsberoende" hänföra sig till förmåner, vars beviljande icke beror av direkt finansiellt deltagande av de skyddade personerna eller deras arbetsgivare eller av en kvalificeringsperiod av förvärvsverksamhet, och till varje system som uteslutande beviljar sådana förmåner;

o) "förmåner beviljade enligt övergångs-anordningar" täcka förmåner som beviljats personer som vid dagen för ikraftträdandet av den tillämpliga lagstiftningen överskridit viss ålder, liksom förmåner som övergångsvis beviljats med hänsyn till omständigheter som har inträffat eller perioder som har fullgjorts utanför en medlemsstats nuvarande gränser.

Artikel 2

1. Med iakttagande av bestämmelserna i punkt 1 och punkt 3 mom. a) i artikel 4 gäller konventionen för de av följande grenar inom den sociala tryggheten för vilka en medlemsstat har lagstiftning i kraft:

- a) sjukvård;
- b) sjukpenning;
- c) förmåner vid havandeskap och barnsbörd;
- d) förmåner vid invaliditet;
- e) förmåner vid ålderdom;
- f) förmåner till efterlevande;
- g) förmåner vid arbetsskada (olycksfall i arbete och yrkessjukdom);

- h) förmåner vid arbetslöshet; och
- i) familjeförmåner.

2. Konventionen gäller för rehabiliteringsförmåner som utges enligt lagstiftning rörande någon av de grenar av social trygghet som avses i punkt 1.

3. Konventionen gäller för alla allmänna och särskilda system inom den sociala tryggheten, både avgiftsberoende och icke

to schemes consisting of obligations imposed on employers by legislation in respect of any branch of social security referred to in paragraph 1 of this Article.

4. This Convention does not apply to special schemes for civil servants, to special schemes for war victims or to social or medical assistance schemes.

Article 3

1. Subject to the provisions of paragraph 1 and paragraph 3, subparagraph (b), of Article 4 and of paragraph 1 of Article 9, this Convention applies to persons who are or have been subject to the legislation of one or more Members, as well as to the members of their families and to their survivors, in all cases in which the international system for the maintenance of rights established by this Convention requires that account be taken of the legislation of a Member other than the Member in whose territory the persons concerned are resident or temporarily resident.

2. This Convention does not require any Member to apply its provisions to persons who, by virtue of international instruments, are exempted from the application of the legislation of that Member.

Article 4

1. Members may give effect to their obligations under the terms of Parts II to VI of this Convention by bilateral or multilateral instruments giving effect to these obligations, under conditions to be determined by mutual agreement between the Members concerned.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, the provisions of paragraph 4 of Article 7, of paragraphs 2 and 3 of Article 8, of paragraphs 1 and 4 of Article 9, of Article 11, of Article 12, of Article 14 and of paragraph 3 of Article 18 of this Convention shall be immediately applied by each Member as from the coming into force of this Convention for that Member.

3. The instruments referred to in paragraph 1 of this Article shall specify in particular—

(a) the branches of social security to which they apply, having regard to the requirement of reciprocity referred to in Articles 6 and 10 of this Convention; these

avgiftsberoende, liksom system som består av förpliktelser som genom lagstiftning pålagts arbetsgivare i fråga om någon av de grenar av social trygghet som avses i punkt 1.

4. Konventionen gäller icke för särskilda system för statligt anställda, särskilda system för krigsoffer eller socialhjälpssystem.

Artikel 3

1. Med iakttagande av bestämmelserna i punkt 1 och punkt 3 mom. b) i artikel 4 och i punkt 1 i artikel 9 gäller konventionen för personer som är eller varit underkastade lagstiftningen i en eller flera medlemsstater liksom för deras familjemedlemmar och efterlevande, i alla fall då det enligt det internationella system för bevarande av rättigheter som upprättats enligt denna konvention fordras att hänsyn tas till lagstiftningen i en annan medlemsstat än den medlemsstat, inom vars territorium de berörda personerna är bosatta eller tillfälligt vistas.

2. Konventionen ålägger icke någon medlemsstat att tillämpa dess bestämmelser på personer som med stöd av internationella överenskommelser är undantagna från tillämpningen av medlemsstatens lagstiftning.

Artikel 4

1. Medlemsstaterna kan fullgöra sina förpliktelser enligt delarna II till VI i konventionen genom att sluta bilaterala eller multilaterala överenskommelser om fullgörandet av dessa förpliktelser enligt de villkor som inbördes avtalats mellan de berörda medlemsstaterna.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 skall bestämmelserna i punkt 4 i artikel 7, punkterna 2 och 3 i artikel 8, punkterna 1 och 4 i artikel 9, artikel 11, artikel 12, artikel 14 och punkt 3 i artikel 18 i konventionen omedelbart tillämpas av varje medlemsstat från det att konventionen träder i kraft för medlemsstaten.

3. De överenskommelser som avses i punkt 1 skall särskilt ange

a) de grenar av social trygghet för vilka de gäller, med hänsyn tagen till det krav på ömsesidighet som framgår av artiklarna 6 och 10 i konventionen; dessa grenar skall i de fall, då

branches shall, where the Members concerned have legislation covering them, comprise at least invalidity benefits, old-age benefits, survivors' benefits and pensions in respect of employment injuries, including death grants, as well as, subject to the provisions of paragraph 1 of Article 10 of this Convention, medical care, sickness benefits, maternity benefits and benefits in respect of employment injuries, other than pensions and death grants;

(b) the categories of persons to which they are applicable; these categories shall comprise at least employees (including, as appropriate, frontier workers and seasonal workers), as well as the members of their families and their survivors, who are nationals of one of the Members concerned or who are refugees or stateless persons resident in the territory of one of these Members;

(c) the arrangements for the reimbursement of the benefits provided and other costs borne by the institution of one Member on behalf of the institution of another Member unless it has been agreed that there shall be no reimbursement;

(d) the rules to avoid undue plurality of contributions or other liabilities or of benefits.

Part II. Applicable Legislation

Article 5

1. The legislation applicable in respect of the persons covered by this Convention shall be determined by mutual agreement between the Members concerned, with a view to avoiding conflicts of laws and the undesirable consequences that might ensue for those concerned either through lack of protection, or as a result of undue plurality of contributions or other liabilities or of benefits, in accordance with the following rules:

(a) employees who are normally employed in the territory of a Member shall be subject to the legislation of that Member, even if they are resident in the territory of another Member or if the undertaking which employs them has its registered office, or their employer has his place of residence, in the territory of another Member;

(b) self-employed persons who normally

det i de berörda medlemsstaterna finns lagstiftning som täcker dem, omfatta åtminstone förmåner vid invaliditet, förmåner vid ålderdom, förmåner till efterlevande och pensioner vid arbetsskada inbegripet engångsbelopp vid dödsfall liksom, enligt bestämmelserna i punkt 1 i artikel 10 i konventionen, sjukvård, sjukpenning, förmåner vid havandeskap och barnsbörd och andra förmåner vid arbetsskada än pensioner och engångsbelopp vid dödsfall;

b) de grupper av personer, på vilka de är tillämpliga; dessa grupper skall omfatta åtminstone arbetstagare (inbegripet i förekommande fall gränsarbetare och säsongarbetare) liksom deras familjemedlemmar och efterlevande som är medborgare i någon av de berörda medlemsstaterna eller som är flyktingar eller statslösa, bosatta inom en av dessa medlemsstats territorium;

c) anordningar för återbetalning av förmåner som utgetts eller andra kostnader som burits av institution i en medlemsstat för institution i annan medlemsstat, såvida det inte har överenskommits att avstå från återbetalning;

d) regler för att undvika otillbörligt sammanträffande av avgifter eller andra skyldigheter eller av förmåner.

Del II. Tillämplig lagstiftning

Artikel 5

Den lagstiftning som är tillämplig på personer som omfattas av konventionen skall bestämmas genom inbördes överenskomelse mellan de berörda medlemsstaterna, i avsikt att undvika rättsliga konflikter och de inte önskvärda konsekvenser som kan uppstå för de berörda personerna antingen genom uteblivet skydd eller som följd av otillbörligt sammanträffande av avgifter eller andra skyldigheter eller av förmåner, i överensstämmelse med följande regler:

a) arbetstagare som normalt är anställda inom en medlemsstats territorium, skall omfattas av denna medlemsstats lagstiftning, även om de är bosatta inom en annan medlemsstats territorium, eller om det företag där de är anställda har sitt säte eller deras arbetsgivare är bosatt inom en annan medlemsstats territorium.

b) självständigt förvärvsarbete, som

engage in their occupation in the territory of a Member shall be subject to the legislation of that Member, even if they are resident in the territory of another Member;

(c) employees and self-employed persons sailing on board a ship flying the flag of a Member shall be subject to the legislation of that Member even if they are resident in the territory of another Member or if the undertaking which employs them has its registered office, or their employer has his place of residence, in the territory of another Member;

(d) persons who are not part of the economically active population shall be subject to the legislation of the Member in whose territory they are resident, in so far as they are not protected in virtue of subparagraphs (a) to (c) of this paragraph.

2. Notwithstanding the provisions of subparagraphs (a) to (c) of paragraph 1 of this Article, Members concerned may agree that certain categories of persons, in particular self-employed persons, shall be subject to the legislation of the Member in whose territory they are resident.

3. Members concerned may determine by mutual agreement other exceptions to the rules set forth in paragraph 1 of this Article, in the interest of the persons concerned.

Part III. Maintenance of Rights in Course of Acquisition

Article 6

Subject to the provisions of paragraph 3, subparagraph (a), of Article 4 of this Convention, each Member shall endeavour to participate with every other member concerned in schemes for the maintenance of rights in course of acquisition, as regards each branch of social security referred to in paragraph 1 of Article 2 of this Convention and for which every one of these Members has legislation in force, for the benefit of persons who have been subject successively or alternately to the legislation of the said Members.

Article 7

1. The schemes for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 6 of this Convention shall provide for the adding together, to the extent necessary, of periods of insurance, employment, occu-

normalt är sysselsatta inom en medlemsstats territorium, skall omfattas av denna medlemsstats lagstiftning, även om de är bosatta inom en annan medlemsstats territorium;

c) arbetstagare och självständigt förvärvsarbete, som arbetar på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, skall omfattas av denna medlemsstats lagstiftning, även om de bor inom en annan medlemsstats territorium eller om det företag där de är anställda har sitt säte eller deras arbetsgivare är bosatt inom en annan medlemsstats territorium;

d) icke förvärvsarbete personer skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat, inom vars territorium de är bosatta, om de inte är skyddade på grund av mom. a) till c) i denna punkt.

2. Utan hinder av bestämmelserna i mom. a) till c) i punkt 1 i denna artikel kan berörda medlemsstater komma överens om att vissa persongrupper, särskilt självständigt förvärvsarbete, skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium de är bosatta.

3. Berörda medlemsstater kan, i de ifrågasvarande personernas intresse, genom inbördes överenskommelse fastställa andra undantag från reglerna i punkt 1 i denna artikel.

Del III. Bevarande av rättigheter under förvärvande

Artikel 6

Med iakttagande av bestämmelserna i punkt 3 mom. a) i artikel 4 i konventionen skall varje medlemsstat sträva efter att med varje annan berörd medlemsstat delta i system för bevarande av rättigheter under förvärvande inom varje gren av social trygghet som avses i punkt 1 i artikel 2 i konventionen och för vilken var och en av dessa medlemsstater har en lagstiftning i kraft, till gagn för de personer som efter vartannat eller omväxlande omfattas av de nämnda medlemsstaternas lagstiftning.

Artikel 7

1. De i artikel 6 i konventionen nämnda systemen för bevarande av rättigheter under förvärvande skall föreskriva att i erforderlig utsträckning perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning,

pational activity or residence, as the case may be, completed under the legislation of the Members concerned for the purposes of:

(a) participation in voluntary insurance or optional continued insurance, where appropriate;

(b) acquisition, maintenance or recovery of rights and, as the case may be, calculation of benefits.

2. Periods completed concurrently under the legislation of two or more Members shall be reckoned only once.

3. The Members concerned shall, where necessary, determine by mutual agreement special arrangements for adding together periods which are different in nature and periods qualifying for right to benefits under special schemes.

4. Where a person has completed periods under the legislation of three or more Members which are parties to different bilateral or multilateral instruments, each Member which is concurrently bound by two or more of the instruments in question shall add these periods together, to the extent necessary, in accordance with the provisions of these instruments, for the purposes of acquisition, maintenance or recovery of rights to benefit.

Article 8

1. The schemes for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 6 of this Convention shall determine the formula of awarding:

(a) invalidity, old-age and survivors' benefits, and

(b) pensions, in respect of occupational diseases,

as well as the apportionment, where appropriate, of the costs involved.

2. In the case referred to in paragraph 4 of Article 7 of this Convention, each Member which is concurrently bound by two or more of the instruments in question shall apply the provisions of these instruments for the purpose of calculating benefits to which there is a right under its legislation, taking into account the periods added together in accordance with the legislation of the Members concerned.

3. Where in application of the provisions

allt efter omständigheterna, som fullgjorts enligt lagstiftningen i de berörda medlemsstaterna sammanläggs för att möjliggöra

a) deltagande i frivillig försäkring eller valfri fortsättningsförsäkring i förekommande fall;

b) förvärv, bevarande eller återupplivande av rättigheter och, allt efter omständigheterna, beräkning av förmåner.

2. Perioder som samtidigt fullgjorts enligt lagstiftningen i två eller flera medlemsstater skall räknas endast en gång.

3. De berörda medlemsstaterna skall, då så erfordras, genom inbördes överenskommelse fastställa särskilda förfaringsätt för att lägga samman perioder av olika slag och perioder under vilka rättigheter förvärvas enligt särskilda system.

4. I fall då en person har fullgjort perioder enligt lagstiftningen i tre eller flera medlemsstater, som är parter i olika bilaterala eller multilaterala överenskommelser, skall varje medlemsstat, som samtidigt är bunden genom två eller flera av de ifrågavarande överenskommelserna, i erforderlig utsträckning, enligt bestämmelserna i överenskommelserna lägga samman dessa perioder för förvärv, bevarande eller återvinning av rätt till förmån.

Artikel 8

1. De i artikel 6 i konventionen nämnda systemen för bevarande av rättigheter under förvärvande skall bestämma förfarandet vid beviljande av

a) förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande och

b) pensioner vid yrkessjukdom,

liksom förfarandet vid en eventuell fördelning av de därmed förbundna kostnaderna.

2. För det fall som nämns i punkt 4 i artikel 7 i konventionen skall varje medlemsstat, som samtidigt är bunden av två eller flera av de ifrågavarande överenskommelserna, tillämpa bestämmelserna i dessa överenskommelser vid beräkning av förmåner, till vilka rätt föreligger enligt dess lagstiftning, varvid medräknas de perioder som sammanlagts enligt de berörda ländernas lagstiftning.

3. I de fall då en medlemsstat vid tillämp-

of paragraph 2 of this Article a Member would have to award benefits of the same nature to the same person in pursuance of two or more bilateral or multilateral instruments, that Member shall be required to award only the benefit most favourable to the person concerned as determined on the initial award of these benefits.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article the Members concerned may, where necessary, agree on supplementary provisions for the calculation of the benefits specified in that paragraph.

Part IV. Maintenance of Acquired Rights and Provision of Benefits Abroad

Article 9

1. Each Member shall guarantee the provision of invalidity, old-age and survivors' cash benefits, pensions in respect of employment injuries and death grants, to which a right is acquired under its legislation, to beneficiaries who are nationals of a Member or refugees or stateless persons, irrespective of their place of residence, subject to measures for this purpose to be taken, where necessary, by agreement between the Members or with the States concerned.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, the Members concerned which participate in the schemes for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 6 of this Convention may agree to guarantee the provision of the benefits referred to in the said paragraph to beneficiaries resident in the territory of a Member other than the competent Member, within the framework of the bilateral or multilateral agreements referred to in paragraph 1 of Article 4 of this Convention.

3. In addition, notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, in the case of non-contributory benefits, the Members concerned shall determine by mutual agreement the conditions under which the provision of these benefits shall be guaranteed to beneficiaries resident in the territory of a Member other than the competent member.

4. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 of this Article need not be applied to:

ning av bestämmelserna i punkt 2 i denna artikel skall bevilja samma person förmåner av samma slag på grund av två eller flera bilaterala eller multilaterala överenskommelser, är denna medlemsstat skyldig att bevilja endast den förmån som är fördelaktigast för den berörda personen vid den tidpunkt då dessa förmåner först beviljas.

4. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 2 i denna artikel kan berörda medlemsstater, om så erfordras, komma överens om tilläggsbestämmelser för beräkning av de förmåner som anges i nämnda punkt.

Del IV. Bevarande av förvärvade rättigheter och utgivande av förmåner utomlands

Artikel 9

1. Varje medlemsstat skall garantera utgivandet av de kontanta förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande, pensioner vid arbetsskador och engångsbelopp vid dödsfall, till vilka rätt förvärvats enligt dess lagstiftning, till förmånstagare som är medborgare i en medlemsstat eller flyktingar eller statslösa, oberoende av var de är bosatta, enligt åtgärder i detta syfte som, om så erfordras, skall vidtas genom överenskommelse mellan de berörda medlemsstaterna eller med de berörda staterna.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel kan berörda medlemsstater som deltar i de system för bevarande av rättigheter under förvärvande som avses i artikel 6 i konventionen komma överens om att, inom ramen för de bilaterala eller multilaterala överenskommelser som avses i punkt 1 i artikel 4 i konventionen, garantera utgivandet av förmåner som avses i nämnda punkt till förmånstagare som är bosatta inom en annan medlemsstats territorium än den behöriga medlemsstatens.

3. I fråga om icke avgiftsberoende förmåner skall vidare, utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel, de berörda medlemsstaterna genom inbördes överenskommelse bestämma de villkor, enligt vilka utgivandet av dessa förmåner skall garanteras förmånstagare som är bosatta inom en annan medlemsstats territorium än den behöriga medlemsstatens.

4. Bestämmelserna i punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel behöver inte tillämpas på

(a) special non-contributory benefits awarded as a form of assistance or in cases of need;

(b) benefits awarded under transitional schemes.

Article 10

1. Members concerned shall endeavour to participate in schemes for the maintenance of rights acquired under their legislation, taking into account the provisions of Part III of this Convention, as regards each of the following branches of social security for which each of these Members has legislation in force: medical care, sickness benefit, maternity benefit and benefit in respect of employment injuries, other than pensions and death grants. These schemes shall guarantee such benefits to persons resident or temporarily resident in the territory of one of these Members other than the competent Member, under conditions and within limits to be determined by mutual agreement between the Members concerned.

2. When not assured by existing legislation, the reciprocity required by paragraph 1 of this Article may be assured by measures taken by a Member to guarantee benefits corresponding to the benefits provided under the legislation of another Member, subject to the agreement of that Member.

3. Members concerned shall endeavour to participate in schemes for the maintenance of rights acquired under their legislation, taking into account the provisions of Part III of this Convention, as regards each of the following branches of social security for which each of these Members has legislation in force: unemployment benefit, family benefit and, notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article 9 of this Convention and paragraph 1 of this Article, rehabilitation benefit. These schemes shall guarantee such benefits to persons resident in the territory of one of these Members other than the competent Member, under conditions and within limits to be determined by mutual agreement between the Members concerned.

a) särskilda icke avgiftsberoende förmåner som beviljats som socialhjälp eller på grund av ett nödläge;

b) förmåner som beviljats enligt övergångssystem.

Artikel 10

1. Berörda medlemsstater skall, med beaktande av bestämmelserna i del III i konventionen, sträva efter att delta i system för bevarande av rättigheter som förvärvats enligt deras lagstiftning för var och en av följande grenar av social trygghet för vilka var och en av dessa medlemsstater har gällande lagstiftning: sjukvård, sjukpenning, förmåner vid havandeskap och barnsbörd och, i fråga om arbetsskador, andra förmåner än pensioner och engångsbelopp vid dödsfall. Dessa system skall garantera sådana förmåner till personer som är bosatta eller tillfälligt bosatta inom en av dessa medlemsstaters territorium annan än den behöriga medlemsstatens, enligt de villkor och med de begränsningar som bestäms genom inbördes överenskommelse mellan de berörda medlemsstaterna.

2. Den ömsesidighet som krävs enligt punkt 1 i denna artikel kan, om den inte är tillförsäkrad genom gällande lagstiftning, tillförsäkras genom åtgärder som vidtas av en medlemsstat för att garantera förmåner som motsvarar de förmåner som utges enligt en annan medlemsstats lagstiftning, om denna medlemsstat godkänner detta.

3. Berörda medlemsstater skall, med beaktande av bestämmelserna i del III i konventionen, sträva efter att delta i system för bevarande av rättigheter som förvärvats enligt deras lagstiftning för var och en av följande grenar av social trygghet för vilka var och en av dessa medlemsstater har gällande lagstiftning: arbetslöshetsförmåner, familjeförmåner och, utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 i artikel 9 i konventionen och punkt 1 i denna artikel, rehabiliteringsförmåner. Dessa system skall garantera sådana förmåner till personer som är bosatta inom en av dessa medlemsstaters territorium annan än den behöriga medlemsstatens, enligt de villkor och med de begränsningar som bestäms genom inbördes överenskommelse mellan de berörda medlemsstaterna.

Article 11

The rules for the adjustment of benefits provided for under the legislation of a Member shall be applicable to the benefits payable under that legislation by virtue of the provisions of this Convention.

Part V. Administrative Assistance and Assistance to Persons Covered by this Convention

Article 12

1. The authorities and institutions of Members shall afford one another assistance with a view to facilitating the application of this Convention and of their respective legislation.

2. In principle, the administrative assistance given by these authorities and institutions to one another shall be free of charge. Members may agree to reimburse certain expenses.

3. The authorities, institutions and jurisdictions of one Member may not reject claims or other documents submitted to them by reason of the fact that they are written in an official language of another Member.

Article 13

1. Where a claimant is resident in the territory of a Member other than the competent member, he may present his claim validly to the institution of his place of residence, which shall forward it to the institution or institutions referred to in the claim.

2. Any claim, declaration or appeal that should have been submitted, under the legislation of a Member, within a specified time to an authority, institution or jurisdiction of that Member, shall be admissible if it is submitted within that time-limit to an authority, institution or jurisdiction of another Member in the territory of which the claimant is resident. In such event, the authority, institution or jurisdiction receiving the claim, declaration or appeal shall forward it without delay to the competent authority, institution or jurisdiction of the first Member. The date on which any claim, declaration or appeal was submitted to an authority, institution or jurisdiction of the second Member shall be deemed to be the date of its submission to the authority, institution or jurisdiction competent to deal

Artikel 11

Reglerna för ändring av förmåner som utges enligt en medlemsstats lagstiftning skall tillämpas på de förmåner som utbetalas enligt nämnda lagstiftning på grund av bestämmelserna i konventionen.

Del V. Administrativt bistånd och bistånd till personer som omfattas av konventionen

Artikel 12

1. Myndigheterna och institutionerna i medlemsstaterna skall bistå varandra för att underlätta tillämpningen av konventionen och av sin lagstiftning.

2. Myndigheternas och institutionernas administrativa bistånd till varandra skall i princip lämnas utan vederlag. Medlemsstaterna kan komma överens om att ersätta vissa kostnader.

3. Myndigheterna, institutionerna och domstolarna i en medlemsstat får inte tillbakavisa till dem ingivna ansökningar och andra handlingar på grund av att de är utfärdade på en annan medlemsstats officiella språk.

Artikel 13

1. I fall då en förmånssökande är bosatt inom en annan medlemsstats territorium än den behöriga medlemsstatens, kan han med laga verkan inlämna sin ansökan till bosättningsortens institution, som skall vidarebefordra den till den eller de institutioner som avses i ansökan.

2. Varje ansökan, förklaring eller besvär, som enligt en medlemsstats lagstiftning skulle ha ingetts inom angiven tid till en myndighet, institution eller domstol i denna medlemsstat, skall beaktas om handlingen inom den angivna tiden inges till en myndighet, institution eller domstol i en annan medlemsstat, inom vars territorium sökanden är bosatt. I sådana fall skall den myndighet, institution eller domstol som tar emot ansökningen, förklaringen eller besvärshandlingen utan dröjsmål vidarebefordra handlingen till den behöriga myndigheten, institutionen eller domstolen i den förra medlemsstaten. Den dag då ansökan, förklaring eller besvär ingavs till en myndighet, institution eller domstol i den andra medlemsstaten skall anses vara den dag då handlingen ingavs till den myndighet, in-

with it.

3. Benefits to be provided by a Member to a beneficiary resident or temporarily resident in the territory of another Member may be provided either directly by the institution liable for the payment, or through the intermediary of an institution designated by the latter Member, at the place where the beneficiary is resident or temporarily resident, subject to the agreement of the Members concerned.

Article 14

Each Member shall promote the development of social services to assist persons covered by this Convention, particularly migrant workers, in their dealings with the authorities, institutions and jurisdictions, particularly with respect to the award and receipt of benefits to which they are entitled and the exercise of their right of appeal, as well as in order to promote their personal and family welfare.

Part VI. Miscellaneous Provisions

Article 15

Except for invalidity, old-age and survivors' benefits and benefits in respect of occupational disease, the costs of which are apportioned among two or more Members, this Convention shall not confer or maintain a right to several benefits of the same nature based on the same period of compulsory insurance, employment, occupational activity or residence.

Article 16

1. The benefits provided and other costs borne by an institution of a Member on behalf of an institution of another Member shall be reimbursed in accordance with the modalities determined by mutual agreement among these Members, unless they have agreed that there shall be no reimbursement.

2. Transfers of sums resulting from the application of this Convention shall be effected, if need be, in accordance with the agreements in force between the Members concerned at the date of transfer. In the absence of such agreements, the necessary arrangements

stitution eller domstol som är behörig att handlägga ärendet.

3. Förmåner, som en medlemsstat skall utge till en förmånstagare som är bosatt eller tillfälligt bosatt inom en annan medlemsstats territorium, kan utbetalas antingen direkt av den institution som är ansvarig för utbetalningen eller genom förmedling av en av den senare medlemsstaten anvisad institution, på den ort där förmånstagaren är bosatt eller tillfälligt bosatt, förutsatt att de berörda medlemsstaterna är överens härom.

Artikel 14

Varje medlemsstat skall främja utvecklingen av sociala tjänster i syfte att bistå personer som omfattas av konventionen, särskilt flyttande arbetare, i deras förhållande till myndigheter, institutioner och domstolar, särskilt i fråga om beviljandet och erhållandet av förmåner som de är berättigade till och utövan- det av deras besvärsmätt, liksom för att förbättra deras personliga och deras familjers situation.

Del VI. Diverse bestämmelser

Artikel 15

Med undantag av förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande och förmåner vid yrkessjukdom, för vilka kostnaderna fördelas mellan två eller flera medlemsstater, kan genom konventionen inte förvärvas eller bevaras någon rätt till flera förmåner av samma slag grundade på samma period av obligatorisk försäkring, anställning, förvärvs- verksamhet eller bosättning.

Artikel 16

1. De förmåner som utgetts och andra kostnader som burits av en institution i en medlemsstat för en institution i en annan medlemsstat skall återbetalas enligt de föreskrifter som fastställts genom inbördes överenskommelse mellan dessa medlemsstater, om de inte kommit överens om att ingen återbetalning skall ske.

2. Överföring av belopp till följd av konventionens tillämpning skall, om så erfordras, ske i överensstämmelse med de överenskommelser som vid tiden för överföringen gäller mellan de berörda medlemsstaterna. Saknas sådana överenskommelser, skall

shall be agreed between them.

Article 17

1. Members may derogate from the provisions of this Convention by special arrangements within the framework of the bilateral or multilateral instruments concluded amongst two or more of them, on condition that they do not affect the rights and obligations of other Members and settle the maintenance of rights on terms which, in the aggregate, are at least as favourable as those of this Convention.

2. A Member shall be deemed to satisfy the provisions of paragraph 1 of Article 9 and of Article 11 of this Convention:

(a) if it guarantees at the date of its ratification the provision of the relevant benefits in a substantial amount prescribed under its legislation, to all beneficiaries regardless of their nationality and irrespective of their place of residence; and

(b) if it gives effect to the provisions of paragraph 1 of Article 9 and of Article 11 of this Convention within the framework of the bilateral or multilateral instruments referred to in paragraph 1 of Article 4 of this Convention.

3. Each Member which has taken advantage of the provisions of paragraph 2 of this Article shall indicate in its reports on the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation:

(a) that its reasons for doing so subsist; or

(b) that it renounces its right to avail itself of the provisions of the above-mentioned paragraph of this Article as from a stated date.

Part VII. Transitional and Final Provisions

Article 18

1. This Convention does not confer any right to benefit in respect of a period prior to its coming into force for the Members concerned.

2. For the application of the provisions of this Convention, all periods of insurance, employment, occupational activity or residence completed under the legislation of a Member

medlemsstaterna komma överens om erforderliga åtgärder.

Artikel 17

1. Medlemsstater kan avvika från konventionens regler genom särskilda bestämmelser inom ramen för bilaterala eller multilaterala överenskommelser mellan två eller flera av dem, under förutsättning att dessa bestämmelser inte påverkar andra medlemsstaters rättigheter och förpliktelser och att reglerna för att bevara rättigheter sammantaget är minst lika förmånliga som reglerna i konventionen.

2. En medlemsstat anses ha uppfyllt bestämmelserna i punkt 1 i artikel 9 och i artikel 11 i konventionen.

a) om den från dagen för ratifikation garanterar utgivandet av de ifrågakarande förmånerna med ett väsentligt belopp, föreskrivet i dess lagstiftning, till alla förmånstagare utan hänsyn till deras nationalitet och oberoende av var de är bosatta; och

b) om den sätter i kraft bestämmelserna i punkt 1 i artikel 9 och i artikel 11 i konventionen inom ramen för de bilaterala eller multilaterala överenskommelser som åsyftas i punkt 1 i artikel 4 i konventionen.

3. Varje medlemsstat som utnyttjat bestämmelserna i punkt 2 i denna artikel skall i sina redogörelser för tillämpningen av konventionen, avlämnade enligt artikel 22 i internationella arbetsorganisationens stadga, ange

a) att dess skäl att göra detta kvarstår; eller

b) att den från en angiven dag avstår från sin rätt att utnyttja bestämmelserna i den nyssnämnda punkten.

Del VII. Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 18

1. Konventionen medför inte någon rätt till förmån för tid innan den träder i kraft för den berörda medlemsstaten.

2. Vid tillämpning av konventionens bestämmelser skall alla perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet eller bostättning, som fullgjorts enligt lagstiftningen i

before the date on which a scheme for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 6 of this Convention enters into force for the Member concerned shall be taken into account for the purpose of determining whether rights arise under that scheme as from the date of its entry into force, subject to specific provisions to be agreed upon, if necessary, between the Members concerned.

3. Any benefit referred to in paragraph 1 of Article 9 of this Convention, which has not been awarded or which has been suspended on account of the residence of the claimant in the territory of a State other than the competent Member, shall be awarded or resumed, at the request of the person concerned, as from the date on which this Convention enters into force for the latter Member or from the date of its entry into force for the Member of which he is a national, whichever is the later, unless the person concerned has previously obtained a lumpsum settlement in place of this benefit. The provisions of the legislation of the competent Member concerning the extinction of rights shall not be invoked against the person concerned if he submits his request within two years following this date or the date of the coming into effect of the measures provided for in paragraph 1 of Article 9, as the case may be.

4. Members concerned shall determine by mutual agreement the extent to which a scheme for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 6 of this Convention applies to a contingency arising before the entry into force of that scheme for these Members.

Article 19

1. The denunciation of this Convention by a Member shall not affect the Member's obligations with respect to contingencies arising before the date on which denunciation has taken effect.

2. Rights in course of acquisition which are maintained by virtue of this Convention shall not lapse by reason of its denunciation by a Member; their further maintenance during the period subsequent to the date on which this Convention ceased to be in force shall be determined by the bilateral or multilateral social security instruments concluded

en medlemsstat före den dag då ett i konventionens artikel 6 nämnt system för bevarande av rättigheter under förvärvande träder i kraft för den berörda medlemsstaten, medräknas vid bestämmande av om rättigheter uppkommer enligt detta system från dagen för dess ikraftträdande, enligt särskilda bestämmelser som, om så erfordras, de berörda medlemsstaterna kommer överens om.

3. Varje i punkt 1 i artikel 9 i konventionen nämnd förmån, som inte beviljats eller som har förklarats vilande på grund av att sökanden är bosatt inom en annan stats territorium än den behöriga medlemsstatens, skall på begäran av den berörda personen beviljas eller återupplivas från den dag konventionen träder i kraft för den senare medlemsstaten eller, om detta skett senare, från den dag den träder i kraft för den medlemsstat, där han är medborgare, om inte den berörda personen tidigare erhållit en engångsgottgörelse i stället för förmånen. Bestämmelserna i den behöriga medlemsstatens lagstiftning om upphörande av rättigheter skall inte åberopas mot den berörda personen, om han ansöker om förmånen inom två år efter nämnda dag eller, allt efter omständigheterna, efter den dag då de åtgärder som avses i punkt 1 i artikel 9 trätt i kraft.

4. Berörda medlemsstater skall genom inbördes överenskommelse bestämma i vilken utsträckning ett sådant system för bevarande av rättigheter under förvärvande som nämns i artikel 6 i konventionen är tillämpligt på försäkringsfall som inträffar innan detta system träder i kraft för dessa medlemsstater.

Artikel 19

1. En medlemsstats uppsägning av konventionen skall inte påverka medlemsstatens förpliktelser i fråga om försäkringsfall som inträffar före den dag då uppsägningen träder i kraft.

2. Rättigheter under förvärvande, som bevaras med stöd av konventionen, skall inte gå förlorade på grund av att den sägs upp av en medlemsstat. Deras fortsatta bevarande under perioden efter den dag då konventionen upphört att gälla skall bestämmas genom de bilaterala eller multilaterala överenskommelser om social trygghet som medlemssta-

by the Member, or, in the absence of such instruments, by the legislation of the said Member.

Article 20

1. This Convention revises, on the terms set forth in the following paragraphs of this Article, the Maintenance of Migrants' Pension Rights Convention, 1935.

2. The coming into force of this Convention for any Member bound by the obligations of the Maintenance of Migrants' Pension Rights Convention, 1935, shall not, *ipso jure*, involve the immediate denunciation of that Convention.

3. The Maintenance of Migrants' Pension Rights Convention, 1935, shall cease to have effect in the relations between any Members parties thereto as and when a scheme for the maintenance of rights in course of acquisition in pursuance of Article 6 of this Convention has become applicable in these relations.

Article 21

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 22

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 23

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

ten slutit eller, om sådana överenskommelser saknas, genom den nämnda medlemsstatens lagstiftning.

Artikel 20

1. Genom konventionen revideras på de villkor som anges i de följande punkterna i denna artikel, 1935 års konvention om bevarande av pensionsrättigheter för flyttande arbetare.

2. Ikraftträdandet av konventionen för medlemsstat som är bunden av förpliktelserna i 1935 års konvention om bevarande av pensionsrättigheter för flyttande arbetare skall icke därigenom innebära att nämnda konvention omedelbart betraktas som uppsagd.

3. 1935 års konvention om bevarande av pensionsrättigheter för flyttande arbetare skall upphöra att vara tillämplig på förhållandena mellan medlemsstater, som är bundna av den, så snart ett i artikel 6 i denna konvention nämnt system för bevarande av rättigheter under förvärvande blivit tillämpligt på dessa förhållanden.

Artikel 21

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall sändas till internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 22

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det att ratifikationer från två medlemsstater har registrerats hos generaldirektören.

3. Därefter träder konventionen i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 23

1. Medlemsstat som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den dag då konventionen först trädde i kraft, säga upp den genom en skrivelse som sänds till internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen får verkan

Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 24

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 25

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 26

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 27

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

först ett år efter det att den har registrerats.

2. Varje medlemsstat, som har ratificerat konventionen och inte inom ett år efter utgången av den tioårsperiod som nämns i föregående punkt gör bruk av sin uppsägningsrätt enligt denna artikel, är bunden för en ny period av tio år och kan därefter, på de i denna artikel föreskrivna villkoren, säga upp konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 24

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall generaldirektören fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen träder i kraft.

Artikel 25

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning som har registrerats hos honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 26

När internationella arbetsbyråns styrelse anser det nödvändigt, skall den lämna internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för denna konventions tillämpning och undersöka om det finns skäl att på konferensens dagordning föra upp frågan om att helt eller delvis revidera konventionen.

Artikel 27

1. Om konferensen antar en ny konvention, varigenom denna konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen inte föreskriver annat,

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provision of Article 23 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 28

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

a) skall, under förutsättning att den nya konventionen har trätt i kraft, en medlemsstats ratifikation av den nya konventionen innefatta omedelbar uppsägning av denna konvention, utan hinder av bestämmelserna i artikel 23 ovan;

b) skall, från den dag då den nya konventionen träder i kraft, denna konvention inte längre kunna ratificeras av medlemsstaterna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemsstater som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya konventionen varigenom den revideras.

Artikel 28

De engelska och franska versionerna av texten till denna konvention är lika giltiga.

Recommendation (No. 167) Concerning the Establishment of an International System for the Maintenance of Rights in Social Security

The General Conference of the International Labour Organisation.

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-ninth Session on 1 June 1983, and

Recalling the principles established by the Equality of Treatment (Social Security) Convention, 1962, which relate not only to equality of treatment but also to the maintenance of rights in course of acquisition and of acquired rights, and by the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982, and

Considering it necessary to promote the conclusion of bilateral or multilateral social security instruments between Members of the International Labour Organisation, as well as the international co-ordination of these instruments, in particular for the application of the Equality of Treatment (Social Security) Convention, 1962, and of the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982 and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the maintenance of rights in social security, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Recommendation:

adopts this twentieth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-three the following Recommendation, which may be cited as the Maintenance of Social Security Rights Recommendation, 1983:

1. In this Recommendation—

(a) the term "Member" means any State Member of the International Labour Organisation;

(b) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

(c) the term "refugee" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention

ILO:s rekommendationen (nr 167) om upprättande av ett internationellt system för bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens.

som har sammankallats till Genève av styrelsen för internationella arbetsbyrån och samlats där den 1 juni 1983 till sitt sextionionde möte.

åberopar de principer som fastlagts av 1962 års konvention om utlänningars likställande (social trygghet) och som avser inte blott likabehandling utan också bevarande av rättigheter under förvärvande och förvärvade rättigheter genom 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

anser det nödvändigt att främja slutande av bilaterala eller multilaterala överenskommelser inom den sociala tryggheten såväl som den internationella samordningen av dessa överenskommelser, särskilt för tillämpningen av 1962 års konvention om utlänningars likställande (social trygghet) och upprätthållande av 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

har beslutat att anta vissa förslag avseende bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten, vilket är den femte punkten på mötets dagordning.

har beslutat, att dessa förslag skall få formen av en internationell rekommendation, och

antar denna den tjugonde dagen i juni år nittonhundraåttiotre följande rekommendation, som kan kallas 1983 års rekommendation om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

1. I denna rekommendation skall

a) med "medlemsstat" förstås varje stat som är medlem av internationella arbetsorganisationen;

b) med "lagstiftning" förstås alla lagar, förordningar och regler om social trygghet;

c) "flykting" ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen den 28 juli 1951 an-

relating to the Status of Refugees of 28 July 1951 and in paragraph 2 of Article 1 of the Protocol relating to the Status of Refugees of 31 January 1967, without geographical limitation:

(d) the term "stateless person" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Stateless Persons of 28 September 1954:

(e) the term "members of the family" means persons defined or recognised as such or as members of the household by the legislation under which benefits are awarded or provided, as appropriate, or persons determined by mutual agreement between the Members concerned; where persons are defined or recognised as members of the family or as members of the household under the relevant legislation only on the condition that they are living with the person concerned, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtain their main support from the person concerned:

(f) the term "survivors" means persons defined or recognised as such by the legislation under which benefits are awarded; where persons are defined or recognised as survivors under the relevant legislation only on the condition that they were living with the deceased, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtained their main support from the deceased:

(g) the term "residence" means ordinary residence.

2. Members bound by a bilateral or multilateral social security instrument should endeavour by mutual agreement to extend to the nationals of any other Member, as well as to refugees and stateless persons resident in the territory of any Member, the benefit of the provisions of that instrument relating to—

(a) the determination of the applicable legislation;

(b) the maintenance of rights in course of acquisition;

(c) the maintenance of acquired rights and provision of benefits abroad.

3. Members should conclude among themselves and with the States concerned appro-

gående flyktingars rättsliga ställning och i punkt 2 i artikel 1 i protokollet den 31 januari 1967 angående flyktingars rättsliga ställning, utan geografisk begränsning:

d) "statslös" ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning:

e) med "familjemedlemmar" förstås personer, som definieras eller erkänns som sådana eller som hushållsmedlemmar i den lagstiftning, enligt vilken förmåner beviljas eller utbetalas, eller personer bestämda genom ömsesidig överenskommelse mellan de berörda medlemsstaterna; i fall då personer definieras eller erkänns som familjemedlemmar eller hushållsmedlemmar enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de lever tillsammans med den berörda personen, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som får sitt huvudsakliga uppehälle genom den ifrågavarande personen:

f) med "efterlevande" förstås personer som definieras eller erkänns som sådana i den lagstiftning enligt vilken förmåner beviljas; i fall då personer definieras eller erkänns som efterlevande enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de levde tillsammans med den avlidne, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som fick sitt huvudsakliga uppehälle genom den avlidne:

g) med "bosättning" förstås den vanliga bosättningen.

2. Medlemsstater, som är bundna genom bilateral eller multilateral överenskommelse om social trygghet skall sträva efter att genom ömsesidig överenskommelse låta medborgare i varje annan medlemsstat såväl som flyktingar och statslösa, som är bosatta inom någon medlemsstats territorium, omfattas av de bestämmelser i överenskommelser som avser

a) bestämmandet av den tillämpliga lagstiftningen;

b) bevarandet av rättigheter under förvärvande;

c) bevarandet av förvärvade rättigheter och utgivande av förmåner utom landet.

3. Medlemsstater skall sinsemellan och med berörda stater vidta lämpliga administra-

appropriate administrative or financial arrangements to remove possible obstacles to the provision of invalidity, old-age and survivors' benefits, pensions in respect of employment injuries and death grants, to which a right is acquired under their legislation, to beneficiaries who are nationals of a Member or refugees or stateless persons resident abroad.

4. Where one of the Members bound by a bilateral or multilateral social security instrument has no legislation in force in respect of unemployment benefit or family benefit, the Members so bound should endeavour to conclude between themselves appropriate arrangements to compensate equitably the loss or the absence of rights resulting therefrom for persons who transfer their residence from the territory of a Member which has legislation in force in respect of the benefits concerned to the territory of a Member which has no such legislation, or for the members of the family of persons entitled to family benefit under the legislation of the first Member when these members of the family are resident in the territory of the second Member.

5. Where, in application of the Equality of Treatment (Social Security) Convention, 1962, the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982, or any bilateral or multilateral social security instrument, cash benefits have to be paid to beneficiaries residing in the territory of a State other than the one in whose territory the institution liable for the payment is located, this institution should, whenever possible, pay the beneficiary direct, particularly in the case of invalidity, old-age and survivors' benefits and also pensions in respect of employment injuries. The transfer of these benefits and pensions should be made with the minimum delay, so that beneficiaries may have them at their disposal as quickly as possible. In the case of indirect payment, the institution acting as intermediary in the country of residence of the beneficiary should do its utmost to see that the latter shall receive promptly the benefits due.

6. Members concerned should endeavour to conclude bilateral and multilateral social

tiva och ekonomiska åtgärder för att undanröja möjliga hinder för att till förmånstagare, som är medborgare i en medlemsstat eller flyktingar eller statslösa och bosatta utomlands, utge sådana förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande, pensioner på grund av yrkesskada och kapitalbelopp vid dödsfall, vartill rätt förvärvats enligt deras lagstiftning.

4. I fall då en medlemsstat som är bunden genom bilateral eller multilateral överenskommelse om social trygghet, inte har någon lagstiftning i kraft avseende förmåner vid arbetslöshet eller familjeförmåner, skall de på detta sätt bundna medlemsstaterna eftersträva att sinsemellan vidta lämpliga åtgärder för att skäligen kompensera den därigenom uppkomna förlusten av rättigheter för personer som ändrar sin bosättning från en medlemsstats territorium, där det finns gällande lagstiftning avseende de ifrågakvarande förmånerna, till en medlemsstats territorium, där det inte finns någon sådan lagstiftning, eller för familjemedlemmar till personer, som är berättigade till familjeförmåner enligt den första medlemsstats lagstiftning, när dessa familjemedlemmar bor inom den andra medlemsstats territorium.

5. I fall då, vid tillämpning av 1962 års konvention om utlänningars likställande (social trygghet), 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten eller annan bilateral eller multilateral överenskommelse om social trygghet, kontantförmåner skall utbetalas till förmånstagare som bor inom en annan stats territorium än den, inom vars territorium den institution som är ansvarig för utbetalningen är belägen, skall denna institution, när så är möjligt, betala förmånstagaren direkt, särskilt i fråga om förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande, ävensom pensioner på grund av arbetsskada. Överförandet av dessa förmåner och pensioner skall göras med minsta dröjsmål, så att de står till förmånstagarnas förfogande så snart som möjligt. Om utbetalningen inte sker direkt, skall den institution som tjänstgör som förmedlare i förmånstagarens bosättningsland göra sitt yttersta för att tillse att förmånstagaren snabbt skall få de förmåner som tillkommer honom.

6. Berörda medlemsstater skall sträva efter att sluta bilaterala och multilaterala över-

security instruments covering the nine branches of social security mentioned in paragraph 1 of Article 2 of the Maintenance of Rights in Social Security Convention, 1982; to develop the co-ordination of bilateral or multilateral social security instruments by which they are respectively bound; and to conclude an international agreement to this effect, with the assistance of the International Labour Office, where appropriate.

7. For the application of the provisions of Articles 6 to 8 of the Equality of Treatment (Social Security) Convention, 1962, and of paragraph 1 of Article 4 of the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982, Members bound by these Conventions should take account, as appropriate, of the model provisions and the model agreement annexed to this Recommendation, designed for the conclusion of bilateral or multilateral social security instruments and for their co-ordination.

8. Members concerned, even if they are not yet bound by at least one of the Conventions referred to in Paragraph 7 of this Recommendation, should endeavour to participate in the international system provided for by the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982, taking account, as appropriate, of the model provisions and the model agreement annexed to this Recommendation.

ANNEX 1

Model Provisions for the Conclusion of Bilateral or Multilateral Social Security Instruments

I. Definitions

Article 1

For the purpose of these model provisions-

(a) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

(b) the term "competent State" means a Contracting Party under whose legislation the person concerned can claim benefit;

enskommelser om social trygghet som täcker de nio grenar av den sociala tryggheten som nämns i punkt 1 i artikel 2 i 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten; att utveckla samordningen av de bilaterala eller multilaterala överenskommelser om social trygghet som de är bundna av och att i detta syfte träffa en internationell överenskommelse, där så erfordras med biträde av internationella arbetsbyrå.

7. För tillämpning av bestämmelserna i artiklarna 6 till 8 i 1962 års konvention om utlänningars likställande (social trygghet) och punkt 1 i artikel 4 i 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten skall medlemsstater, som är bundna av dessa konventioner, i den mån så erfordras, beakta de normerande bestämmelser och de normerande avtal som fogats till denna rekommendation och som utformats för slutande och samordning av bilaterala och multilaterala överenskommelser och samordningen av dessa.

8. Berörda medlemsstater skall, även om de ännu inte är bundna av åtminstone den ena av de konventioner som avses i punkt 7 i denna rekommendation, sträva efter att delta i det internationella system som skapats genom 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten, om så erfordras med iakttagande av de normerande bestämmelser och det normerande avtal som fogats till denna rekommendation.

BILAGA 1

Normerande bestämmelser för slutande av bilaterala eller multilaterala överenskommelser om social trygghet

I. Definitioner

Artikel 1

Vid tillämpningen av dessa normerande bestämmelser skall

a) med "lagstiftning" förstås alla lagar, förordningar och regler om social trygghet;

b) med "behörig stat" förstås fördragsslutande stat, enligt vars lagstiftning den ifrågasvarande personen kan göra anspråk på förmån;

(c) the term "competent authority" means the minister, ministers or other corresponding authority responsible for the social security schemes in all or any part of the territory of each Contracting Party;

(d) the term "institution" means anybody or authority directly responsible for applying all or part of the legislation of a Contracting Party;

(e) the term "competent institution" means-

(i) in relation to a social insurance scheme, either the institution with which the person concerned is insured when he claims benefit, or an institution from which he is entitled to receive benefit or would be entitled to receive benefit if he were resident in the territory of the Contracting Party where that institution is situated, or the institution designated by the competent authority of the Contracting Party concerned;

(ii) in relation to a scheme other than a social insurance scheme, or in relation to a family benefits scheme, the institution designated by the competent authority of the Contracting Party concerned;

(iii) in relation to a scheme consisting of obligations imposed on employers, either the employer or his insurer or, in default thereof, the body or authority designated by the competent authority of the Contracting Party concerned;

(f) the term "provident fund" means a compulsory savings institution;

(g) the term "members of the family" means persons defined or recognised as such or as members of the household by the legislation under which benefits are awarded or provided, as appropriate, or persons determined by mutual agreement between the Contracting Parties concerned; where persons are defined or recognised as members of the family or as members of the household under the relevant legislation only on the condition that they are living with the person concerned, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtain their main support from the person concerned;

(h) the term "survivors" means persons defined or recognised as such by the legisla-

c) med "behörig myndighet" förstås den eller de ministrar eller den motsvarande myndighet som har ansvar för den sociala tryggheten inom hela eller någon del av varje fördragsslutande stats territorium;

d) med "institution" förstås varje organ eller myndighet som har direkt ansvar för tillämpningen av fördragsslutande stats hela lagstiftning eller del därav;

e) med "behörig institution" förstås

i) i fråga om socialförsäkringssystem antingen den institution, hos vilken den ifrågavarande personen är försäkrad när han gör anspråk på förmån, eller en institution, från vilken han är berättigad att uppbära förmån eller skulle vara berättigad att uppbära förmån, om han hade bott inom den fördragsslutande stats territorium, där institutionen är belägen, eller den institution som anges av den berörda stats behöriga myndighet;

(ii) i fråga om annat system än socialförsäkringssystem eller i fråga om ett system med familjeförmåner, den institution som anges av den berörda fördragsslutande stats behöriga myndighet;

(iii) i fråga om ett system, som består av förpliktelser som ålagts arbetsgivare, antingen arbetsgivaren eller hans försäkringsgivare eller, om sådan inte finns, det organ eller den myndighet som anges av den berörda fördragsslutande stats behöriga myndighet;

f) med "försörjningskassa" förstås en institution för obligatoriskt sparande;

g) med "familjemedlemmar" förstås personer, som definieras eller erkänns som sådana eller som hushållsmedlemmar i den lagstiftning enligt vilken förmåner beviljas eller utbetalas, eller personer bestämda genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna; i fall då personer definieras eller erkänns som familjemedlemmar eller hushållsmedlemmar enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de lever tillsammans med den berörda personen, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som får sitt huvudsakliga uppehälle genom den ifrågavarande personen;

h) med "afterlevande" förstås personer som definieras eller erkänns som sådana i den

tion under which benefits are awarded; where persons are defined or recognised as survivors under the relevant legislation only on the condition that they were living with the deceased, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtained their main support from the deceased:

(i) the term "residence" means ordinary residence;

(j) the term "temporary residence" means a temporary stay;

(k) the term "institution of the place of residence" means the institutional empowered, under the Contracting Party's legislation applied by it, to provide the benefits in question at the place of residence or, where no such institution exists, the institution designated by the competent authority of the Contracting Party concerned;

(l) the term "institution of the place of temporary residence" means the institution empowered, under the Contracting Party's legislation applied by it, to provide the benefits in question at the place of temporary residence of the person concerned or, where no such institution exists, the institution designated by the competent authority of the Contracting Party concerned;

(m) the term "periods of insurance" means periods of contribution, employment, occupational activity or residence which are defined or recognised as periods of insurance by the legislation under which they were completed, and such other periods as are regarded by that legislation as equivalent to periods of insurance;

(n) the terms "periods of employment" and "periods of occupational activity" mean periods defined or recognised as such by the legislation under which they were completed and such other periods as are regarded by that legislation as equivalent to periods of employment or periods of occupational activity respectively;

(o) the term "periods of residence" means periods of residence defined or recognised as such by the legislation under which they were completed;

(p) the term "benefits" means all benefits in kind and in cash provided in respect of the contingency concerned, including death grants, and—

lagstiftning enligt vilken förmåner beviljas; i fall då personer definieras eller erkänns som efterlevande enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de levde tillsammans med den avlidne, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som fick sitt huvudsakliga uppehälle genom den avlidne;

i) med "bosättning" förstås den vanliga bosättningen;

j) med "tillfällig bosättning" förstås en tillfällig vistelse;

k) med "bosättningsortens institution" förstås den institution som bemyndigats, enligt den lagstiftning som den fördragsslutande staten tillämpar, att utge ifrågavarande förmåner på bosättningsorten eller, om det inte finns någon sådan institution, den institution som anges av den berörda fördragsslutande statens behöriga myndighet;

l) med "tillfälliga bostadsortens institution" förstås den institution som bemyndigats, enligt den lagstiftning som den fördragsslutande staten tillämpar, att utge ifrågavarande förmåner på den berörda personens tillfälliga bostadsort eller, om det inte finns någon sådan institution, den institution som anges av den berörda fördragsslutande statens behöriga myndighet;

m) med "försäkringsperioder" förstås perioder av avgiftsbetalning, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning, som är definierade eller erkända som försäkringsperioder i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts, och andra sådana perioder som enligt denna lagstiftning anses likvärdiga med försäkringsperioder;

n) med "anställningsperioder" och "förvärvsverksamhetsperioder" förstås perioder definierade eller erkända som sådana i den lagstiftning, enligt vilken de fullgjorts, och andra sådana perioder som enligt denna lagstiftning anses likvärdiga med anställningsperioder respektive förvärvsverksamhetsperioder;

o) med "bosättningsperioder" förstås bosättningsperioder definierade eller erkända som sådana i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts;

p) med "förmåner" förstås alla naturaförmåner och kontantförmåner som utges på grund av det ifrågavarande försäkringsfallet, inbegripet kapitalbelopp vid dödsfall, och

(i) as benefits in kind, benefits aimed at the prevention of any contingency covered by social security, physical rehabilitation and vocational rehabilitation;

(ii) as benefits in cash, all components thereof provided out of public funds, and all increases, revaluation allowances of supplementary allowances, and any benefits awarded for the purpose of maintaining or improving earning capacity, lump-sum benefits which may be paid in lieu of pensions and, where applicable, any payments made by way of refund of contributions;

(q) (i) the term "family benefits" means any benefits in kind or in cash, including family allowances, granted to offset family maintenance costs, with the exception of increases in, or supplements to, pensions provided for the members of the family of the recipients of such pensions;

(ii) the term "family allowances" means periodical cash benefits granted according to the number and age of children;

(r) the term "death grant" means any lump sum payable in the event of death, other than the lump-sum benefits mentioned in subparagraph (p) (ii) of this article;

(s) the term "non-contributory" applies to benefits the award of which does not depend on direct financial participation by the persons protected or by their employer, or on a qualifying period of occupational activity, and to any scheme which exclusively awards such benefits.

II. Applicable Legislation

Article 2

1. Notwithstanding the general rule relating to the application of the legislation of the Contracting Party in the territory of which the employed persons are employed,¹ the legislation applicable to employed persons referred to in this paragraph is determined in accordance with the following provisions:

(a) (i) employed persons who are employed in the territory of a Contracting Party by an undertaking which is their regular

(i) som naturaförmåner förmåner som åsyftar att förebygga varje försäkringsfall som täcks av den sociala tryggheten eller som åsyftar fysisk rehabilitering eller yrkesinriktad rehabilitering;

(ii) som kontantförmåner alla sådana förmåner som utges av allmänna kassor och alla höjningar, dyrtidsersättningar och kompletterande ersättningar och varje förmån som beviljas i syfte att bevara eller förbättra arbetsförmågan, engångsersättningar som betalas i stället för pensioner och, i förekommande fall, varje utbetalning i form av återbetalning av avgifter;

q) (i) med "familjeförmåner" förstås naturaförmåner eller kontantförmåner, inbegripet familjebidrag, som utges för att täcka kostnader för familjens uppehälle, med undantag av ökning av eller tillägg till pensioner som utges för pensionstagarnas familjemedlemmar;

(ii) med "familjebidrag" förstås periodiska kontantförmåner som utges i förhållande till barnens antal och ålder;

r) med "kapitalbelopp vid dödsfall" förstås varje engångsbelopp som utbetalas i händelse av dödsfall, dock inte kapitalbelopp som anges i mom. p) (ii) i denna artikel;

s) "icke avgiftsberoende" hänföra sig till förmåner, vars beviljande inte beror av direkt finansiellt deltagande av de skyddade personerna eller deras arbetsgivare eller av en kvalificeringsperiod av förvärvsverksamhet, och till varje system som uteslutande beviljar sådana förmåner.

II. Tillämplig lagstiftning

Artikel 2

1. Utan hinder av den allmänna regeln i fråga om tillämpning av fördragsslutande statens lagstiftning inom det territorium där arbetstagarna är sysselsatta¹ skall den lagstiftning som är tillämplig för arbetstagare som avses i denna punkt bestämmas enligt följande bestämmelser:

a) (i) arbetstagare, som inom en fördragsslutande stats territorium är anställda hos ett företag som är deras vanliga arbets-

¹ See paragraph 1 (a) of Article 5 of the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982.

¹ Se punkt 1 a) i artikel 5 i 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

employer and who are sent by that undertaking to work for it in the territory of another Contracting Party shall remain subject to the legislation of the first Party, provided that the expected duration of the work does not exceed the time-limit determined by mutual agreement between the Contracting Parties concerned and that they are not sent to replace other employed persons who have completed their period of secondment abroad;

(ii) if the work to be carried out continues because of unforeseeable circumstances for a period longer than originally foreseen and exceeding the determined time-limit, the legislation of the first Party shall remain applicable until the work is completed, subject to the consent of the competent authority of the second Party or of the body designated by it;

(b) (i) employed persons who are employed in international transport in the territory of two or more Contracting Parties as travelling personnel in the service of an undertaking which has its registered office in the territory of a Contracting Party and which, on behalf of others or on its own account, transports passengers or goods by rail, road, air or inland waterway, shall be subject to the legislation of the latter Party;

(ii) however, if they are employed by a branch or permanent agency which the said undertaking has in the territory of a Contracting Party other than the Party in whose territory it has its registered office, they shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory the branch or permanent agency is situated;

(iii) if they are employed mainly in the territory of the Contracting Party where they are resident, they shall be subject to the legislation of that Party, even if the undertaking which employs them has neither its registered office nor a branch or permanent agency in that territory;

(c) (i) employed persons other than those in international transport who normally follow their occupation in the territory of two or more Contracting Parties shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory they reside if their

givare och som av företaget utsänds för att arbeta för företaget inom en annan fördragsslutande stats territorium, skall omfattas av lagstiftningen i den förra staten under förutsättning att den förväntade varaktigheten av arbetet inte överstiger den tidsgräns som överenskommits genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna och de inte sänts ut för att ersätta andra arbetstagare som fullgjort sin tjänstgöring utomlands;

(ii) om arbetet som skall utföras fortsätter på grund av oförutsedda omständigheter under längre tid än som ursprungligen avsetts och överstiger den fastställda tidsgränsen, skall lagstiftningen i den första fördragsslutande staten fortsätta att vara tillämplig till dess arbetet är avslutat, om den andra statens behöriga myndighet eller av denna utsett organ samtycker härtil;

b) (i) arbetstagare, som är anställd i internationell transport inom två eller flera fördragsslutande staters territorium som resande personal i tjänst hos ett företag som har sitt säte i en fördragsslutande stats territorium och som för andras eller egen räkning transporterar passagerare eller gods med järnväg, på väg, i luften eller inom landet vattenvägen, skall omfattas av lagstiftningen i den senare staten;

(ii) dock skall de, om de är anställda genom avdelningskontor eller stadigvarande representation som nämnda företag har inom annan fördragsslutande stats territorium än den medlemsstat där företaget har sitt säte, omfattas av lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium avdelningskontoret eller den stadigvarande representationen finns;

(iii) om de är sysselsatta huvudsakligen inom den fördragsslutande stats territorium där de är bosatta, skall de omfattas av lagstiftningen i denna stat, även om det företag där de är anställda inte har vare sig sitt säte eller ett avdelningskontor eller en stadigvarande representation inom detta territorium;

c) (i) andra arbetstagare än de i internationell transport, som normalt är sysselsatta inom två eller flera fördragsslutande staters territorium, skall omfattas av lagstiftningen i den fördragsslutande stat, inom vars territorium de är bosatta, om de

occupation is carried on partly in that territory or if they are employed by several undertakings or by several employers having their registered offices or their places of residence in the territory of different Contracting Parties:

(ii) in other cases they shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory the undertaking which employs them has its registered office or their employer has his place of residence;

(d) employed persons who are employed in the territory of a Contracting Party by an undertaking which has its registered office in the territory of another Contracting Party and whose premises lie astride the common frontier of the Contracting Parties concerned shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory the undertaking has its registered office.

2. Notwithstanding the general rule relating to the application of the legislation of the Contracting Party in the territory of which self-employed persons engage in an occupation,¹ the legislation applicable to the self-employed persons referred to in this paragraph is determined in accordance with the following provisions:

(a) self-employed persons who reside in the territory of one Contracting Party and engage in their occupation in the territory of another Contracting Party shall be subject to the legislation of the first Party:

(i) if the second Party has no legislation applicable to them, or

(ii) if, under the legislation of each of the Parties concerned, self-employed persons are subject to that legislation solely by reason of the fact that they are resident in the territory of those Parties;

(b) self-employed persons who normally engage in their occupation in the territory of two or more Contracting Parties shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory they are resident, if they work partly in that territory or if, under that legislation, they are subject to it

är till en del sysselsatta inom detta territorium eller om de är anställda av flera företag eller av flera arbetsgivare som har sitt säte eller är bosatta inom olika fördragsslutande länders territorium:

(ii) i andra fall skall de omfattas av lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium det företag där de är anställda har sitt säte eller deras arbetsgivare är bosatt;

d) arbetstagare, som inom en fördragsslutande stats territorium är sysselsatta av ett företag som har sitt säte inom en annan fördragsslutande stats territorium och vars lokaler ligger tvärs över de berörda fördragsslutande staternas gemensamma gräns, skall omfattas av lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium företaget har sitt säte.

2. Utan hinder av den allmänna regeln avseende tillämpningen av lagstiftningen i fördragsslutande stat, inom vars territorium självständigt förvärvsarbete personer är sysselsatta¹, bestäms den lagstiftning som är tillämplig för de självständigt förvärvsarbete som avses i denna punkt enligt följande regler:

a) självständigt förvärvsarbete personer, som är bosatta inom en fördragsslutande stats territorium och arbetar inom en annan fördragsslutande stats territorium, skall omfattas av den första statens lagstiftning:

(i) om den andra staten inte har någon lagstiftning som gäller för dem eller

(ii) om självständigt förvärvsarbete personer enligt lagstiftningen i var och en av de berörda medlemsstaterna omfattas av den lagstiftningen enbart på grund av att de bor inom dessa staters territorium;

b) självständigt förvärvsarbete personer, som normalt arbetar inom två eller flera fördragsslutande staters territorium, skall omfattas av lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium de är bosatta, om de till en del arbetar inom detta territorium eller om de enligt den lag-

¹ See paragraph 1 (b) of Article 5 of the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982.

¹ Se punkt 1 b) i artikel 5 i 1982 års konvention om bevarande av rättigheter inom den sociala tryggheten.

solely by reason of the fact that they are resident in the territory of that Party;

(c) where the self-employed persons referred to in the preceding subparagraph do not work partly in the territory of the Contracting Party where they are resident, or where, under the legislation of that Party, they are not subject to that legislation solely by reason of their residence, or where that Party has no legislation applicable to them, they shall be subject to the legislation mutually agreed upon by the Contracting Parties concerned or by their competent authorities.

3. Where by virtue of the preceding paragraphs of this article, a worker is subject to the legislation of a Contracting Party in whose territory he is neither employed nor engaged in an occupation nor resident, that legislation shall be applicable to him as if he were employed or engaged in an occupation or resident in the territory of that Party, as the case may be.

4. The competent authorities of the Contracting Parties may, by mutual agreement, make other provisions than those of the preceding paragraphs of this Article, in the interest of the persons concerned.

III. Maintenance of Rights in Course of Acquisition

A. Adding Together Periods

1. Medical Care, Sickness Benefit, Maternity Benefit and Family Benefit

Article 3

Where the legislation of a Contracting Party makes the acquisition, maintenance or recovery of the right to benefit conditional upon the completion of periods of insurance, employment, occupational activity or residence, the institution which applies that legislation shall, for the purpose of adding periods together and to the extent necessary, take account of periods of insurance, employment, occupational activity and residence completed under the corresponding legislation of any other Contracting Party, in

stiftningen omfattas av denna enbart på grund av att de bor inom denna stats territorium;

c) i fall då de självständigt förvärvsarbetande personer som avses i föregående moment inte till någon del arbetar inom den fördragsslutande statens territorium, där de är bosatta, eller om de enligt den statens lagstiftning inte omfattas av denna enbart på grund av sin bosättning eller om den fördragsslutande staten inte har någon lagstiftning som gäller för dem, skall de omfattas av den lagstiftning som inbördes överenskommit om av de berörda fördragsslutande staterna eller av deras behöriga myndigheter.

3. I fall då en arbetstagare på grund av de föregående punkterna i denna artikel omfattas av lagstiftningen i en fördragsslutande stat, inom vars territorium han varken är anställd eller självständigt förvärvsarbetande eller bosatt, skall lagstiftningen vara tillämplig på honom som om han vore anställd eller självständigt förvärvsarbetande eller, allt efter omständigheterna, bosatt inom denna stats territorium.

4. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna kan, i de ifrågavarande personernas intresse, genom ömsesidig överenskommelse fastställa andra bestämmelser än de som anges i de föregående punkterna i denna artikel.

III. Bevarande av rättigheter under förvärvande

A. Sammanläggning av perioder

1. Sjukvård, sjukpenning, förmåner vid havandeskap och barnsbörd och familjeförmåner

Artikel 3

I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör förvärv, bevarande eller återvinning av rätt till förmån beroende av att perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning fullgjorts, skall den institution som tillämpar lagstiftningen vid sammanläggning av perioder, i den utsträckning som erfordras, beakta perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet och bosättning som fullgjorts enligt motsvarande lagstiftning i annan fördragsslutande stat i den mån de inte sammanfaller, som om de vore perioder

so far as they are not overlapping, as if they were periods completed under the legislation of the first Party.

2. Unemployment Benefit

Article 4

1. Where the legislation of a Contracting Party makes the acquisition, maintenance or recovery of the right to benefit conditional upon the completion of periods of insurance, employment, occupational activity or residence, the institution which applies that legislation shall, for the purpose of adding periods together and to the extent necessary, take account of periods of insurance, employment, occupational activity and residence completed under the corresponding legislation of any other Contracting Party, in so far as they are not overlapping, as if they were periods completed under the legislation of the first Party.

2. However, the institution of a Contracting Party whose legislation requires the completion of periods of insurance for the establishment of the right to benefit may make the adding together of periods of employment or occupation activity completed under the corresponding legislation of another Contracting Party subject to the condition that these periods would have been considered as periods of insurance if they had been completed under the legislation of the first Party.

3. The provisions of the preceding paragraphs of this article shall apply, *mutatis mutandis*, where the legislation of a Contracting Party provides that the length of the period during which benefit may be awarded depends on the length of the periods completed.

3. Invalidity, Old-age and Survivors' Benefit

Article 5

1. Where the legislation of a Contracting Party makes the acquisition, maintenance or recovery of the right to benefit conditional upon the completion of periods of insurance, employment, occupational activity or residence, the institution which applies that legislation shall, for the purpose of adding periods together, take account of periods of insurance, employment, occupational activity

fullgjorda enligt den första medlemsstatens lagstiftning.

2. Förmåner vid arbetslöshet

Artikel 4

1. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör förvärv, bevarande eller återvinning av rätt till förmån beroende av att perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning fullgjorts, skall den institution som tillämpar lagstiftningen vid sammanläggning av perioder i den utsträckning som erfordras beakta perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet och bosättning som fullgjorts enligt motsvarande lagstiftning i annan medlemsstat, i den mån de inte sammanfaller, som om de vore fullgjorda enligt den första medlemsstatens lagstiftning.

2. Dock kan institutionen i en fördragsslutande stat, vars lagstiftning kräver att perioder av försäkring fullgjorts för att rätt till förmån skall föreligga, göra sammanläggningen av perioder av anställning eller förvärvsverksamhet, fullgjorda under motsvarande lagstiftning i annan medlemsstat, beroende av att dessa perioder skulle ha betraktats som försäkringsperioder, om de fullgjorts enligt den första fördragsslutande statens lagstiftning.

3. Bestämmelserna i de föregående punkterna i denna artikel skall gälla, med motsvarande tillämpning, om lagstiftningen i en fördragsslutande stat stadgar, att längden av den period, för vilken förmån kan beviljas, beror av längden av de fullgjorda perioderna.

3. Förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande

Artikel 5

1. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör förvärv, bevarande eller återvinning av rätt till förmån beroende av att perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning fullgjorts, skall den institution som tillämpar lagstiftningen vid sammanläggning av perioder ta hänsyn till perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet och bosättning som full-

and residence completed under the corresponding legislation of any other Contracting Party, in so far as they are not overlapping, as if they were periods completed under the legislation of the first Party.

2. Where the legislation of a Contracting Party makes the provision of benefit conditional on the person concerned or, in the case of survivors' benefit, the deceased, having been subject to that legislation at the time at which the contingency arose, that condition shall be deemed to be fulfilled if the person concerned or the deceased, as the case may be, was subject at that time to the legislation of another Contracting Party or, failing that, if the person concerned or the survivor can claim corresponding benefits under the legislation of another Contracting Party.

3. Where the legislation of a Contracting Party provides that the period of payment of a pension may be taken into consideration for the acquisition, maintenance or recovery of the right to benefit, the competent institution of that Party shall for this purpose take account of any period during which a pension was paid under the legislation of any other Contracting Party.

4. Common Provisions

Article 6

Where the legislation of a Contracting Party makes the provision of certain benefits conditional upon the completion of periods in an occupation covered by a special scheme or in a specified occupation or employment, only periods completed under a corresponding scheme or, in the absence of such a scheme, in the same occupation or in the same employment, as the case may be, under the legislation of other Contracting Parties, shall be taken into account for the award of such benefits. If, notwithstanding periods completed in this way, the person concerned does not satisfy the conditions for entitlement to the said benefits, the periods concerned shall be taken into account for the award of benefits under the general scheme or, in the absence of such a scheme, the scheme applicable to wage earners or to salaried employees, as appropriate.

gjorts enligt motsvarande lagstiftning i annan fördragsslutande stat, i den mån de inte sammanfaller, som om de vore fullgjorda enligt den första medlemsstatens lagstiftning.

2. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör utgivandet av förmån beroende av att den berörda personen eller, i fråga om förmåner till efterlevande, den avlidne omfattades av lagstiftningen vid den tidpunkt då försäkringsfallet inträffade, skall detta villkor anses uppfyllt, om den berörda personen eller i förekommande fall den avlidne vid den tidpunkten omfattades av lagstiftningen i annan fördragsslutande stat eller, om så inte är fallet, den berörda personen eller den efterlevande kan ansöka om motsvarande förmåner enligt lagstiftningen i annan fördragsslutande stat.

3. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat stadgar att utbetalningstiden för en pension kan beaktas för förvärv, bevarande eller återvinning av rätt till förmån, skall den behöriga institutionen i den staten för detta ändamål ta hänsyn till varje period under vilken pensionen betalats enligt lagstiftningen i varje annan fördragsslutande stat.

4. Allmänna bestämmelser

Artikel 6

I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör utgivandet av vissa förmåner beroende av att perioder fullgjorts i en förvärvsverksamhet som omfattas av ett särskilt system eller i en viss bestämd förvärvsverksamhet eller anställning, skall endast perioder, som enligt lagstiftningen i annan fördragsslutande stat fullgjorts enligt motsvarande system eller, om det inte finns något sådant, i samma förvärvsverksamhet eller anställning, allt efter omständigheterna, beaktas vid beviljandet av sådana förmåner. Om den berörda personen, oaktat att perioder fullgjorts på detta sätt, inte uppfyller villkoren för rätt till nämnda förmåner, skall berörda perioder beaktas för beviljande av förmåner enligt det allmänna systemet eller, om det inte finns något sådant, det system som gäller för arbetare respektive tjänstemän.

B. Determination of invalidity, old-age and survivors' benefit

Article 7

The determination of invalidity, old-age and survivors' benefit shall be carried out in conformity with either the method of apportionment or the method of integration, according to the choice made by mutual agreement between the Contracting Parties concerned.

Alternative I—Method of Apportionment

1. Common Provisions

Article 8

1. Where a person has been subject successively or alternately to the legislation of two or more Contracting Parties, the institution of each of these Parties shall determine, in accordance with the legislation which it applies, whether such person, or his survivors, satisfies the conditions for right to benefit having regard, where appropriate, to the provisions of Article 5.

2. Where the person concerned satisfies these conditions, the competent institution of any Contracting Party whose legislation provides that the amount of benefits or certain parts thereof shall be in proportion to the periods completed may calculate those benefits or parts thereof directly, solely on the basis of the periods completed under the legislation which it applies, notwithstanding the provisions of the following paragraphs of this Article.

3. If the person concerned satisfies the conditions referred to in paragraph 1 of this Article the competent institution of any of the other Contracting Parties shall calculate the theoretical amount of the benefits he could claim if all the periods completed under the legislation of all the Contracting Parties concerned and taken into account for establishing entitlement, in accordance with the provisions of Article 5, had been completed exclusively under the legislation which that institution applies.

4. However,

(a) in the case of benefits the amount of which does not depend on the length of periods completed, that amount shall be taken to

B. Bestämmande av förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande

Artikel 7

Förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande skall bestämmas antingen enligt fördelningsmetod eller enligt integrationsmetod; valet av metod sker genom ömsesidig överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna.

Alternativ I — Fördelningsmetod

1. Allmänna bestämmelser

Artikel 8

1. I fall då en person efter vartannat eller omväxlande omfattats av lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, skall institutionen i var och en av dessa stater bestämma, i enlighet med den lagstiftning som den tillämpar, om personen eller hans efterlevande uppfyller villkoren för rätt till förmån, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 5.

2. I fall då den berörda personen uppfyller dessa villkor, kan den behöriga institutionen i varje fördragsslutande stat, i vars lagstiftning stadgas att förmånsbeloppet eller vissa delar därav skall stå i förhållande till de fullgjorda perioderna, utan hinder av de följande punkterna i denna artikel, beräkna dessa förmåner eller delar därav direkt enbart på grundval av de perioder som fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.

3. Om den berörda personen uppfyller de villkor som anges i punkt 1 i denna artikel, skall den behöriga institutionen i var och en av de andra fördragsslutande staterna beräkna det teoretiska förmånsbelopp han kunde göra anspråk på, om alla perioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i alla de berörda fördragsslutande staterna och som beaktats vid uppkomsten av rätt till förmån, i enlighet med bestämmelserna i artikel 5, hade fullgjorts uteslutande enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.

4. Dock skall gälla att

a) i fråga om förmåner, vars belopp inte beror på längden av fullgjorda perioder, detta

be the theoretical amount referred to in the preceding paragraph:

(b) in the case of non-contributory benefits the amount of which does not depend on the length of periods completed, the theoretical amount referred to in the preceding paragraph may be calculated on the basis of and up to the amount of the full benefit:

(i) in the case of invalidity or death, in proportion to the ratio of the total periods completed, before the contingency arose, by the person concerned or the deceased under the legislation of all Contracting Parties concerned and taken into account in accordance with the provisions of Article 5, to two-thirds the number of years which elapsed between the date on which the persons concerned or the deceased reached the age of 15—or a higher age fixed by mutual agreement between the Contracting Parties concerned—and the date on which the incapacity for work followed by invalidity or the death, as the case may be, occurred, disregarding any years subsequent to pensionable age:

(ii) in the case of old age, in proportion to the ratio of the total periods completed by the person concerned under the legislation of all the Contracting Parties concerned and taken into account in accordance with the provisions of article 5, to 30 years, disregarding any years subsequent to pensionable age.

5. The institution referred to in paragraph 3 of this Article shall then calculate the actual amount of the benefit payable by it to the person concerned on the basis of the theoretical amount calculated in accordance with the provisions of paragraph 3 or of paragraph 4 of this Article, as appropriate, and in proportion to the ratio of the periods completed before the contingency arose under the legislation which it applies, to the total of the periods completed before the contingency arose under the legislation of all the Contracting Parties concerned.

6. If the total of the periods completed under the legislation of all the Contracting Parties concerned before the contingency arose exceeds the maximum period required by the legislation of one of these Parties for the receipt of full benefits, the institution of that Party shall, when applying the provisions of

belopp skall anses vara det teoretiska belopp som avses i föregående punkt:

b) i fråga om icke avgiftsberoende förmåner, vars belopp inte beror på längden av fullgjorda perioder, det teoretiska belopp som avses i föregående punkt kan beräknas på basis av och intill beloppet av full förmån:

(i) i händelse av invaliditet eller dödsfall efter förhållandet mellan de sammanlagda perioder, som före försäkringsfallet fullgjorts av den berörda personen eller den avlidne enligt lagstiftningen i alla berörda fördragsslutande stater och som medräknats i enlighet med bestämmelserna i artikel 5, och två tredjedelar av det antal år som förlutit mellan den dag då den berörda personen eller den avlidne uppnådde 15 års ålder — eller en högre ålder bestämd genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna — och den dag då arbetsoförmågan övergick i invaliditet respektive dödsfallet inträffade, varvid bortses från år efter pensionsåldern;

(ii) i händelse av ålderdom efter förhållandet mellan de sammanlagda perioder, som den berörda personen fullgjort enligt lagstiftningen i alla de berörda fördragsslutande staterna och som medräknats i enlighet med bestämmelserna i artikel 5, och 30 år, varvid bortses från år efter pensionsåldern.

5. Den institution som avses i punkt 3 i denna artikel skall sedan beräkna det verkliga förmånsbelopp, som den skall betala till den berörda personen på basis av det teoretiska beloppet, beräknat i enlighet med bestämmelserna i punkt 3 eller i förekommande fall punkt 4 i denna artikel efter förhållandet mellan de perioder som före försäkringsfallet fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar, och det sammanlagda antalet perioder som före försäkringsfallet fullgjorts enligt lagstiftningen i alla berörda fördragsslutande stater.

6. Om summan av de perioder som före försäkringsfallet fullgjorts enligt lagstiftningen i alla de berörda fördragsslutande staterna överstiger den längsta period, som enligt lagstiftningen i en av dessa stater krävs för rätt till fulla förmåner, skall institutionen i denna stat vid tillämpning av bestämmelserna i

paragraphs 3 and 5 of this Article, take into account this maximum period instead of the total of the periods completed, without, however, being obliged to award higher benefits than the full benefits provided for by the legislation which it applies.

Article 9

1. Notwithstanding the provisions of Article 8, where the total duration of the periods completed under the legislation of a Contracting Party is less than one year and where, taking into account only those periods, no right to benefit exists under that legislation, the institution of the Party concerned shall not be bound to award benefit in respect of the said periods.

2. The periods referred to in the preceding paragraph shall be taken into account by the institution of each of the other Contracting Parties concerned for the purpose of applying the provisions of Article 8, except those of paragraph 5 thereof.

3. However, where the application of the provisions of paragraph 1 of this Article would have the effect of relieving all the institutions concerned of the obligation to award benefit, benefit shall be awarded

(*Alternative A*) exclusively under the legislation of the last Contracting Party whose conditions are fulfilled by the person concerned, regard being had to the provisions of Article 5, as if all the periods referred to in paragraph 1 of this Article had been completed under the legislation of that Party.

(*Alternative B*) in accordance with the provisions of Article 8.

Article 10

1. If the person concerned does not, at a given date, satisfy the conditions required by the legislation of all the Contracting Parties concerned, regard being had to the provisions of Article 5, but satisfies the conditions of the legislation of only one or more of them, the following provisions shall apply:

(a) the amount of the benefit payable shall be calculated in accordance with the provisions of paragraph 2 or of paragraphs 3 to 6 of Article 8, as appropriate, by each of the competent institutions applying legislation the conditions of which are fulfilled;

punkterna 3 och 5 i denna artikel ta hänsyn till denna längsta tid i stället för summan av de fullgjorda perioderna, dock utan att vara skyldig att bevilja högre förmåner än fulla förmåner enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.

Artikel 9

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 8 skall, i fall då den sammanlagda längden av de perioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i en fördragsslutande stat är mindre än ett år och ingen rätt till förmån föreligger enligt denna lagstiftning om endast dessa perioder beaktas, institutionen i den berörda fördragsslutande staten inte vara skyldig att bevilja förmån för nämnda perioder.

2. De perioder som avses i föregående punkt skall beaktas av institutionen i var och en av de andra berörda fördragsslutande staterna vid tillämpning av bestämmelserna i artikel 8 med undantag av punkt 5.

3. Dock skall, i fall då tillämpningen av bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skulle leda till att alla de berörda institutionerna skulle befrias från skyldigheten att bevilja förmåner, förmåner beviljas

(Alternativ A) uteslutande enligt lagstiftningen i den sista fördragsslutande stat vars villkor uppfyllts av den berörda personen, med beaktande av bestämmelserna i artikel 5, som om alla de perioder som avses i punkt 1 i denna artikel hade fullgjorts enligt lagstiftningen i denna stat.

(Alternativ B) enligt bestämmelserna i artikel 8.

Artikel 10

1. Om den berörda personen vid en given tidpunkt inte uppfyller villkoren enligt lagstiftningen i alla de berörda fördragsslutande staterna, med beaktande av bestämmelserna i artikel 5, men uppfyller villkoren enligt lagstiftningen i endast en eller flera av dem, skall följande bestämmelser gälla:

a) förmånsbeloppet som skall utbetalas skall beräknas enligt bestämmelserna i punkt 2 eller punkterna 3 till 6 i artikel 8, allt efter omständigheterna, av var och en av de behöriga institutioner som tillämpar lagstiftning vars villkor är uppfyllda;

(b) however:

(i) if the person concerned satisfies the conditions of the legislation of at least two Contracting Parties, without any need to include periods completed under any legislation the conditions of which are not fulfilled, such periods shall not be taken into account for the purpose of applying the provisions of paragraphs 3 to 6 of Article 8:

(ii) if the person concerned satisfies the conditions of the legislation of one Contracting Party only, without any need to invoke the provisions of Article 5, the amount of the benefit payable shall be calculated exclusively in accordance with the provisions of the legislation the conditions of which are fulfilled, taking account of periods completed under that legislation only.

2. Benefits awarded under the legislation of one or more Contracting Parties concerned in the case covered by the preceding paragraph shall be recalculated automatically, in accordance with the provisions of paragraph 2 or of paragraphs 3 to 6 of Article 8, when the conditions prescribed by the other legislation or legislations concerned are satisfied, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 5.

3. Benefits awarded under the legislation of two or more Contracting Parties shall be recalculated, in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article, at the request of the beneficiary, when the conditions prescribed by the legislation of one or more of these Contracting Parties cease to be fulfilled.

Article 11

1. Where the amount of the benefits a person would be entitled to claim under the legislation of a Contracting Party, without regard to the provisions of Articles 5 and 8 to 10, is greater than the total benefits payable in accordance with those provisions, the competent institution of that Party shall pay a supplement equal to the difference between the two amounts. That institution shall bear the whole cost of the supplement.

(Alternative A) 2. Where the application of the provisions of the preceding paragraph would have the effect of entitling the person concerned to supplements from the institu-

b) dock skall gälla:

(i) om den berörda personen uppfyller villkoren enligt lagstiftningen i minst två fördragsslutande stater, utan att perioder som fullgjorts enligt någon lagstiftning vars villkor inte är uppfyllda behöver medräknas, skall sådana perioder inte beaktas vid tillämpning av bestämmelserna i punkterna 3 till 6 i artikel 8:

(ii) om den berörda personen uppfyller villkoren enligt lagstiftningen i endast en fördragsslutande stat, utan att bestämmelserna i artikel 5 behöver återopas, skall förmånsbeloppet som skall betalas beräknas uteslutande enligt bestämmelserna i den lagstiftning vars villkor är uppfyllda, varvid beaktas endast perioder som fullgjorts enligt denna lagstiftning.

2. Förmåner beviljade enligt lagstiftningen i en eller flera berörda fördragsslutande stater skall i det fall som täcks av den föregående punkten omräknas automatiskt enligt bestämmelserna i punkt 2 eller punkterna 3 till 6 i artikel 8, när villkoren som föreskrivits i annan lagstiftning eller i den berörda lagstiftningen är uppfyllda, i förekommande fall med beaktande av bestämmelserna i artikel 5.

3. Förmåner beviljade enligt lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater skall på begäran av förmånstagaren omräknas enligt bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel, när villkoren enligt lagstiftningen i en eller flera av dessa fördragsslutande stater upphör att vara uppfyllda.

Artikel 11

1. I fall då beloppet av de förmåner som en person skulle vara berättigad att begära enligt lagstiftningen i en fördragsslutande stat, utan hänsyn till bestämmelserna i artiklarna 5 och 8 till 10, är större än de sammanlagda förmåner som skall betalas enligt dessa bestämmelser, skall den behöriga institutionen i den staten betala ett tillägg som är lika med skillnaden mellan de två beloppen. Den institutionen skall bära hela kostnaden för tillägget.

(Alternativ A) 2. I fall då tillämpningen av bestämmelserna i föregående punkt skulle medföra att den berörda personen får rätt till tillägg från institutionerna i två eller flera för-

tions of two or more Contracting Parties, he shall receive only whichever is the largest. The cost of this supplement shall be apportioned among the competent institutions of the Contracting Parties concerned according to the ratio between the amount of the supplement which each of them would have to pay if it alone had been concerned and the amount of the combined supplement which all the said institutions would have to pay.

(Alternative B) 2. Where the application of the provisions of the preceding paragraph would have the effect of entitling the person concerned to supplements from the institutions of two or more Contracting Parties, he shall receive these supplements only within the limit of the highest theoretical amount calculated by these institutions in accordance with the provisions of paragraphs 3 or 4 of Article 8. If the total amount of the benefit and supplements exceeds the highest theoretical amount, each institution of the Contracting Parties concerned may reduce the amount of the supplement which it would have to pay, by a fraction of the excess determined according to the ratio between the amount of the latter supplement and the amount of the combined supplement which all the said institutions would have to pay.

3. The supplements referred to in the preceding paragraphs of this Article shall be regarded as a component of the benefit provided by the institution liable for payment. Their amount shall be determined once and for all, except where the provisions of paragraph 2 or paragraph 3 of Article 10 are applicable.

2. Special Provisions concerning Invalidity and Survivors' Benefits

Article 12

1. In the event of an aggravation of any invalidity for which a person is receiving benefit under the legislation of one Contracting Party only, the following provisions shall apply:

(a) if the person concerned has not been subject to the legislation of any other Contracting Party since he began to receive benefit, the competent institution of the first Party shall be bound to take the aggravation into account, when awarding benefit, in accor-

dragsslutande stater, skall han uppbära endast det största. Kostnaden för detta tillägg skall fördelas mellan de behöriga institutionerna i de berörda fördragsslutande staterna efter förhållandet mellan beloppet av det tillägg som var och en av dem skulle haft att betala, om institutionen ensam kommit i fråga, och beloppet av det sammanlagda tillägg som alla de nämnda institutionerna skulle haft att betala.

(Alternativ B) 2. I fall då tillämpningen av bestämmelserna i föregående punkt skulle medföra att den berörda personen får rätt till tillägg från institutionerna i två eller flera fördragsslutande stater, skall han uppbära dessa tillägg endast inom ramen för det högsta teoretiska belopp som beräknats av dessa institutioner enligt bestämmelserna i punkterna 3 eller 4 i artikel 8. Om den totala summan av förmånen och tilläggen överstiger det högsta teoretiska beloppet, kan varje institution i de berörda fördragsslutande staterna minska beloppet av det tillägg som institutionen skulle ha att betala med den del av det överskjutande beloppet som beräknats enligt förhållandet mellan beloppet av det senare tillägget och beloppet av det sammanlagda tillägg som alla de nämnda institutionerna skulle ha att betala.

3. De tillägg som avses i de föregående punkterna i denna artikel skall anses som en del av de förmåner som utges av den betalningsskyldiga institutionen. Beloppet skall bestämmas en gång för alla, utom i de fall då bestämmelserna i punkt 2 eller punkt 3 i artikel 10 är tillämpliga.

2. Särskilda bestämmelser avseende förmåner vid invaliditet och till efterlevande

Artikel 12

1. För den händelse invaliditet, för vilken en person uppbär förmån enligt lagstiftningen i endast en fördragsslutande stat, förvärras, skall följande gälla:

a) om den berörda personen inte har omfattats av lagstiftningen i någon annan fördragsslutande stat sedan han började uppbära förmånen, skall den behöriga institutionen i den första fördragsslutande staten enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den till-

dance with the provisions of the legislation which it applies:

(b) if the person concerned has been subject to the legislation of one or more other Contracting Parties since he began to receive benefit, the aggravation shall be taken into account when awarding benefit in accordance with the provisions of Articles 5 and 8 to 11;

(c) in the case referred to in the preceding subparagraph, the date on which the aggravation was demonstrated shall be regarded as the date on which the contingency arose;

(d) if in the case referred to in subparagraph (b) of this paragraph the person concerned is not entitled to benefit from the institution of another Contracting Party, the competent institution of the first Party shall be bound to take the aggravation into account, when awarding benefit, in accordance with the provisions of the legislation which it applies.

2. In the event of aggravation of any invalidity for which person is receiving benefit under the legislation of two or more Contracting Parties, the aggravation shall be taken into account, when awarding benefit, in accordance with the provisions of Articles 5 and 8 to 11. The provisions of subparagraph (c) of the preceding paragraph shall apply *mutatis mutandis*.

Article 13

1. Invalidity or survivors' benefit shall, where appropriate, be converted into old-age benefit, on conditions prescribed by the legislation under which they have been awarded and in accordance with the provisions of Articles 5 and 8 to 11.

2. Where, in the case referred to in Article 10, a recipient of invalidity or survivors' benefit payable under the legislation of one or more Contracting Parties becomes entitled to old-age benefit, any institution liable for the payment of invalidity or survivors' benefit shall continue to pay the recipient the benefit to which he is entitled under the legislation which it applies until such time as the provisions of the preceding paragraph become applicable in respect of that institution.

lämpar vara skyldig att vid bestämmandet av förmånen ta hänsyn till försämringen;

b) om den berörda personen har omfattats av lagstiftningen i en eller flera andra fördragsslutande stater sedan han började uppbära förmånen, skall försämringen beaktas vid bestämmandet av förmånen enligt bestämmelserna i artiklarna 5 och 8 till 11;

c) i det fall som avses i föregående moment skall den dag då försämringen visades anses som den dag då försäkringsfallet inträdde;

d) om den berörda personen i det fall som avses i mom. b) i denna punkt inte är berättigad till förmån från institutionen i annan fördragsslutande stat, skall den behöriga institutionen i den första staten vara skyldig att enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar ta hänsyn till försämringen när den bestämmer förmånen.

2. För den händelse invaliditet, för vilken en person uppbär förmån enligt lagstiftningen i två eller flera medlemsstater, förvärras, skall försämringen vid beräkning av förmån beaktas enligt bestämmelserna i artiklarna 5 och 8 till 11. Bestämmelserna i mom. c) i den föregående punkten skall gälla med motsvarande tillämpning.

Artikel 13

1. Förmån vid invaliditet eller till efterlevande skall där så är lämpligt förvandlas till förmån vid ålderdom på de villkor som föreskrivs i den lagstiftning enligt vilken förmånen beviljats och enligt bestämmelserna i artiklarna 5 och 8 till 11.

2. Om i det fall som avses i artikel 10 en person, som uppbär invalid- eller efterlevandeförmån som utbetalas enligt lagstiftningen i en eller flera fördragsslutande stater, blir berättigad till förmån vid ålderdom, skall varje institution som är skyldig att betala invalid- eller efterlevandeförmån fortsätta att till förmånstagaren utge den förmån som han har rätt till enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar, intill dess bestämmelserna i föregående punkt blir tillämpliga i fråga om denna institution.

*Alternative II-Method of Integration***Formula A—Integration Linked with Residence***Article 14*

1. Where a person has been subject successively or alternately to the legislation of two or more Contracting Parties, he or his survivors shall be entitled only to the benefits determined in accordance with the legislation of the Contracting Party in the territory of which they reside, provided that they satisfy the conditions prescribed by that legislation or by the Contracting Parties concerned, having regard, where appropriate, to the provisions of Article 5.

2. The cost of the benefits determined in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be:

(a) borne entirely by the institution of the Contracting Party in the territory of which the person concerned resides; however, the application of this provision may be made conditional upon the person concerned having been resident in that territory at the date of the submission of his benefit claim or, in respect of survivors' benefit, upon the deceased having been resident in that territory at the date of his death for a minimum period fixed by mutual agreement between the Contracting Parties concerned; or

(b) apportioned among the institutions of all the Contracting Parties concerned according to the ratio between the duration of the periods completed under the legislation which each of those institutions applies, before the contingency arose, and the total duration of the periods completed under the legislation of all Contracting Parties concerned before the contingency arose; or

(c) borne by the institution of the Contracting Party in the territory of which the person concerned resides, but compensated by the institutions of the other Contracting Parties concerned according to a lump-sum arrangement agreed upon between all these Parties on the basis of the participation of the person concerned in the scheme of each of the Contracting Parties which is not liable to pay benefit.

3. If the person concerned does not satisfy the conditions of the legislation of the Contracting Party referred to in paragraph 1 of

*Alternativ II — Integrationsmetod***Beräkningsmetod A — Integrationen knuten till bösättningen***Artikel 14*

1. I fall då en person efter vartannat eller omväxlande omfattats av lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, skall han eller hans efterlevande endast ha rätt till förmåner enligt lagstiftningen i den medlemsstat, inom vars territorium de är bosatta, förutsatt att de uppfyller de villkor som föreskrivs i denna lagstiftning eller av de berörda fördragsslutande staterna, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 5.

2. Kostnaderna för de förmåner som fastställts enligt bestämmelserna i föregående punkt skall

a) bäras i sin helhet av institutionen i den fördragsslutande stat inom vars territorium den berörda personen är bosatt; dock kan tillämpningen av denna bestämmelse bli beroende av om den berörda personen varit bosatt inom detta territorium den dag då hans krav på förmånen ingavs eller, i fråga om efterlevandeförmån, om den avlidne vid dödsfallet varit bosatt inom detta territorium under en minimiperiod som fastställts genom överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna; eller

b) fördelas mellan institutionerna i alla berörda fördragsslutande stater enligt förhållandet mellan längden av de perioder som före försäkringsfallet fullgjorts enligt den lagstiftning som var och en av dessa institutioner tillämpar och den sammanlagda längden av de perioder som före försäkringsfallet fullgjorts enligt lagstiftningen i alla de berörda fördragsslutande staterna; eller

c) bäras av institutionen i den fördragsslutande stat, inom vars territorium den berörda personen är bosatt, varvid gottgörelse lämnas av institutionerna i de andra berörda fördragsslutande staterna i form av en anordning med engångsbelopp som alla dessa fördragsslutande stater kommit överens om på grundval av i vad mån den berörda personen omfattats av system i andra medlemsstater som inte är skyldiga att utbetala någon förmån.

3. Om den ifrågavarande personen inte uppfyller villkoren enligt den fördragsslutande stats lagstiftning som avses i punkt 1 i

this Article or if that legislation does not provide for the award of invalidity, old-age or survivors' benefit, he shall receive the most favourable benefit to which he is entitled under the legislation of any other Contracting Party, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 5.

Formula B-Integration Linked with the Occurrence of Invalidity or Death¹

Article 15

1. Where a person has been subject successively or alternately to the legislation of two or more Contracting Parties, he or his survivors shall be entitled to benefit in accordance with the provisions of the following paragraphs of this Article.

2. The institution of the Contracting Party whose legislation was applicable when the incapacity for work followed by invalidity or death occurred shall determine, in accordance with the provisions of that legislation, whether the person concerned satisfies the conditions for right to benefit, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 5.

3. The person concerned who satisfies these conditions shall obtain the benefit from the said institution only, in accordance with the provisions of the legislation which it applies.

4. If the person concerned does not satisfy the conditions of the legislation of the Contracting Party referred to in paragraph 2 of this Article, or if that legislation does not provide for invalidity or survivors' benefit, he shall receive the most favourable benefit to which he is entitled under the legislation of any other Contracting Party, having regard, where applicable, to the provisions of Article 5.

denna artikel eller om denna lagstiftning inte omfattar beviljande av förmåner vid invaliditet eller ålderdom eller till efterlevande, skall han uppbära den fördelaktigaste förmån som han har rätt till enligt lagstiftningen i någon annan medlemsstat, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 5.

Beräkningsmetod B – Integration knuten till invaliditetsfall eller dödsfall¹

Artikel 15

1. I fall då en person har omfattats efter vartannat eller omväxlande av lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, skall han eller hans efterlevande ha rätt till förmåner enligt bestämmelserna i de följande punkterna i denna artikel.

2. Institutionen i den fördragsslutande stat, vars lagstiftning var tillämplig när arbetsförmågan övergick i invaliditet eller dödsfall inträffade, skall avgöra, enligt bestämmelserna i den lagstiftningen, om den berörda personen uppfyller villkoren för rätt till förmån, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 5.

3. Den berörda person som uppfyller dessa villkor skall erhålla förmånen enbart från nämnda institution enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar.

4. Om den berörda personen inte uppfyller villkoren enligt den fördragsslutande stats lagstiftning som avses i punkt 2 i denna artikel eller om den lagstiftningen inte omfattar förmåner vid invaliditet eller till efterlevande, skall han uppbära den fördelaktigaste förmån som han har rätt till enligt lagstiftningen i varje annan fördragsslutande stat, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 5.

¹ This formula may be limited to cases where the person considered has completed periods exclusively under legislation under which the amount of benefits is independent of the duration of periods completed.

¹ Denna beräkningsmetod kan begränsas till fall då den berörda personen har fullgjort perioder uteslutande enligt lagstiftning där beloppet av förmåner är oberoende av längden av fullgjorda perioder.

Article 16

The provisions of Article 12, paragraph 1, shall apply *mutatis mutandis*.

C. Determination of benefits in respect of occupational diseases

Article 17

1. If a worker contracts an occupational disease after having been engaged in an occupation likely to cause that disease under the legislation of two or more Contracting Parties, the benefit to which he or his survivors may be entitled shall be awarded exclusively under the legislation of the last of the said Parties the conditions of which they fulfil, regard being had, where applicable, to the provisions of paragraphs 2 to 4 of this Article.

2. Where the legislation of a Contracting Party makes the right to benefit for occupational diseases conditional upon the disease in question being first diagnosed in its territory, that condition shall be deemed to have been fulfilled if this disease was first diagnosed in the territory of another Contracting Party.

3. Where the legislation of a Contracting Party explicitly or implicitly makes the right to benefit for occupational diseases conditional upon the disease in question being diagnosed within a specified period after the termination of the last occupation liable to cause such a disease, the competent institution of that Party, when ascertaining the time at which the occupation in question was engaged in shall, to the extent necessary, take account of any occupation of the same kind engaged in under the legislation of any other Contracting Party, as if it had been engaged in under the legislation of the first Party.

4. Where the legislation of a Contracting Party explicitly or implicitly makes entitlement to benefit for occupational diseases conditional upon an occupation liable to cause the disease in question having been pursued for a specific period, the competent institution of that Party shall, to the extent necessary, take account, for the purpose of adding periods together, of periods during which such an occupation was followed in the territory of any other Contracting Party.

Artikel 16

Bestämmelserna i artikel 12 skall gälla med motsvarande tillämpning.

C. Bestämmande av förmåner avseende yrkessjukdomar

Artikel 17

1. Om en arbetstagare ådrar sig en yrkessjukdom efter att ha utövat en sysselsättning som har benägenhet att orsaka denna sjukdom och som faller under lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, skall den förmån, som han eller hans efterlevande kan ha rätt till, beviljas uteslutande enligt lagstiftningen i den sista av nämnda fördragsslutande stater, vars villkor de uppfyller, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i punkterna 2 till 4 i denna artikel.

2. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör rätten till förmån vid yrkessjukdom beroende av att sjukdomen i fråga första gången diagnostiserades inom dess territorium, skall detta villkor anses uppfyllt, om sjukdomen första gången diagnostiserades inom annan fördragsslutande stats territorium.

3. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat explicit eller implicit gör rätten till förmån vid yrkessjukdom beroende av att sjukdomen i fråga blivit diagnosticerad inom en viss bestämd period efter avslutandet av den sista sysselsättning som har benägenhet att orsaka en sådan sjukdom, skall den behöriga institutionen inom denna fördragsslutande stat, när den undersöker vid vilken tid sysselsättningen ifråga utförts, i den mån så erfordras ta hänsyn till utförd sysselsättning av samma slag som omfattas av lagstiftningen i annan fördragsslutande stat, som om den hade utförts enligt lagstiftningen i den första fördragsslutande staten.

4. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat explicit eller implicit gör rätten till förmån vid yrkessjukdom beroende av att en sysselsättning som har benägenhet att orsaka sjukdomen i fråga har utförts under en viss bestämd period, skall den behöriga institutionen i denna fördragsslutande stat i den mån så erfordras vid sammanläggning av perioder ta hänsyn till perioder under vilka sådan sysselsättning utförts inom annan fördragsslutande stats territorium.

5. In those cases where the provisions of paragraph 3 or paragraph 4 of this Article are applied,

(*Alternative I*) the cost of benefits

(*Alternative II*) the cost of pensions

in respect of occupational diseases may be apportioned among the Contracting Parties concerned.

(*Alternative A*) in proportion to the ratio between the duration of exposure to the risk under the legislation of each of those Parties and the total duration of exposure to the risk under the legislation of the said Parties.

(*Alternative B*) in proportion to the ratio between the duration of the periods completed under the legislation of each of those Parties and the total duration of the periods completed under the legislation of the said Parties.

(*Alternative C*) equally between those Parties under whose legislation the duration of exposure to risk has reached a percentage, fixed by mutual agreement between the Parties concerned, of the total duration of exposure to the risk under the legislation of the said Parties.

Article 18

Where a worker having contracted an occupational disease has received or is receiving compensation from the institution of a Contracting Party, and in the event of an aggravation of his condition claims benefits from the institution of another Contracting Party, the following provisions shall apply:

(a) where the worker has not engaged, under the legislation of the second Party, in an occupation liable to cause or aggravate the disease in question, the competent institution of the first Party shall bear the cost of the benefit, taking the aggravation into account, in accordance with the provisions of the legislation which that institution applies;

(b) where the worker has engaged in such an occupation under the legislation of the second Party, the competent institution of the first Party shall bear the cost of the benefit, leaving the aggravation out of account, in

5. I de fall då bestämmelserna i punkt 3 eller punkt 4 i denna artikel tillämpas kan

(Alternativ I) kostnaderna för förmåner

(Alternativ II) kostnaderna för pensioner
avseende yrkessjukdomar fördelas mellan de berörda medlemsstaterna

(Alternativ A) i proportion till förhållandet mellan den tid som den berörda personen varit utsatt för risken enligt lagstiftningen i var och en av dessa stater och den sammanlagda tid han varit utsatt för risken enligt lagstiftningen i nämnda fördragsslutande stater.

(Alternativ B) i proportion till förhållandet mellan längden av de fullgjorda perioderna enligt lagstiftningen i var och en av dessa fördragsslutande stater och den sammanlagda längden av de perioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i nämnda fördragsslutande stater.

(Alternativ C) lika mellan de fördragsslutande stater enligt vars lagstiftning den berörda personen varit utsatt för risken under viss tid, beräknad i procent av den sammanlagda tid han varit utsatt för risken enligt de nämnda fördragsslutande staternas lagstiftning; procenttalet fastställs genom inbördes överenskommelse mellan de berörda staterna.

Artikel 18

I de fall då en arbetstagare som ådragit sig en yrkessjukdom har uppburit eller uppbär ersättning från institutionen i en fördragsslutande stat och han i händelse av försämring av sitt hälsotillstånd begär förmån från institutionen i annan fördragsslutande stat, skall följande gälla:

a) om arbetstagaren inte enligt lagstiftningen i den andra fördragsslutande staten varit sysselsatt i arbete med benägenhet att orsaka eller förvärra den ifrågasvarande sjukdomen, skall den behöriga institutionen i den första fördragsslutande staten med beaktande av försämringen bära kostnaden för förmånen enligt bestämmelserna i den lagstiftning som institutionen tillämpar;

b) om arbetstagaren enligt lagstiftningen i den andra fördragsslutande staten har varit sysselsatt i sådant arbete, skall den behöriga institutionen i den första staten, med bortseende från försämringen, bära kostnaden för

accordance with the provisions of the legislation which it applies; the competent institution of the second Party shall award to the worker a supplementary benefit the amount of which shall be equal to the difference between the amount of the benefit due after the aggravation and the amount of the benefit that would, in accordance with the provisions of the legislation which that institution applies, have been due before the aggravation if the disease in question had been contracted under the legislation of that Party.

IV. Maintenance of Acquired Rights and Provision of Benefits Abroad

1. Medical Care, Sickness Benefit, Maternity Benefit and Benefits Other than Pensions in respect of Occupational Injuries and Diseases

Article 19

1. Persons who reside in the territory of a Contracting Party other than the competent State and who satisfy the conditions for right to benefit prescribed by the legislation of the latter State, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 3, shall receive in the territory of the Contracting Party in which they reside—

(a) benefits in kind, provided at the expense of the competent institution by the institution of the place of residence in accordance with the provisions of the legislation which the latter institution applies, as if these persons were affiliated to it;

(b) cash benefits, paid by the competent institution in accordance with the provisions of the legislation which it applies, as if these persons were resident in the territory of the competent State. However, by agreement between the competent institution and the institution of the place of residence, cash benefits may also be paid through the latter institution, on behalf of the competent institution.

2. The provisions of the preceding paragraph shall apply, *mutatis mutandis*, in respect of medical care, sickness and maternity benefits, to members of the family who are resident in the territory of a Contracting Party other than the competent State.

förmånen enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar; den behöriga institutionen i den andra staten skall bevilja arbetstagaren en tilläggsförmån, vars belopp skall vara lika med skillnaden mellan det förmånsbelopp som framräknats efter försämringen och det förmånsbelopp, som enligt bestämmelserna i den lagstiftning som institutionen tillämpar, skulle ha framräknats innan försämringen av sjukdomen i fråga hade inträtt enligt lagstiftningen i denna stat.

IV. Bevarande av förvärvade rättigheter och utgivande av förmåner utomlands

1. Sjukvård, sjukpenning, förmåner vid havandeskap och barnsbörd och andra förmåner än pensioner vid olycksfall i arbete och yrkessjukdom

Artikel 19

1. Personer som är bosatta inom en annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens och som uppfyller de villkor för rätt till förmån som är föreskrivna i den senare statens lagstiftning, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 3, skall inom den fördragsslutande statens territorium där de är bosatta uppbära

a) naturaförmåner, på den behöriga institutionens bekostnad utgivna av bosättningsortens institution enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den senare institutionen tillämpar, som om dessa personer vore anslutna till den;

b) kontantförmåner, utbetalade av den behöriga institutionen enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar, som om dessa personer vore bosatta inom den behöriga statens territorium. Genom överenskomelse mellan den behöriga institutionen och bosättningsortens institution kan dock kontantförmåner också utbetalas genom den senare institutionen för den behöriga institutionens räkning.

2. Bestämmelserna i föregående punkt skall med motsvarande tillämpning gälla i fråga om läkarvård, sjukpenning och förmåner vid havandeskap och barnsbörd för familjemedlemmar som är bosatta inom annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens.

3. Benefits may also be provided to frontier workers and to members of their family by the competent institution in the territory of the competent State, in accordance with the provisions of the legislation of that State, as if they were resident in its territory.

Article 20

(Alternative I)

1. Persons who satisfy the conditions for right to benefit under the legislation of the competent State, regard being had where appropriate, to the provisions of Article 3, and—

(a) whose condition necessitates the immediate provision of benefits during temporary residence in the territory of a Contracting Party other than the competent State; or

(b) who, having become entitled to benefits payable by the competent institution, are authorised by that institution to return to the territory of a Contracting Party where they reside, other than the competent State, or to transfer their residence to the territory of a Contracting Party other than the competent State; or

(c) Who are authorised by the competent institution to go to the territory of a Contracting Party other than the competent State in order to receive the treatment required by their condition, shall receive—

(i) benefits in kind, provided at the expense of the competent institution by the institution of the place of residence or temporary residence in accordance with the provisions of the legislation applied by the latter institution, as if these persons were affiliated to it, for a period not longer than that which may be prescribed by the legislation of the competent State;

(ii) cash benefits, paid by the competent institution in accordance with the provisions of the legislation which it applies, as if these persons were in the territory of the competent State. However, by agreement between the competent institution and the institution of the place of residence or temporary residence, cash benefits may be paid through the latter institution, on behalf of the competent institution.

3. Förmåner kan också utges till gränsarbetare och till deras familjemedlemmar av den behöriga institutionen inom den behöriga statens territorium enligt bestämmelserna i denna stats lagstiftning, som om de vore bosatta inom dess territorium.

Artikel 20

(Alternativ I)

1. Personer som uppfyller villkoren för rätt till förmån enligt den behöriga statens lagstiftning, med beaktande då så är lämpligt av bestämmelserna i artikel 3, och

a) vars hälsotillstånd nödvändiggör att förmåner omedelbart utges under tillfällig bosättning inom annan medlemsstats territorium än den behöriga statens; eller

b) som, efter att ha blivit berättigade till förmån från den behöriga institutionen, av denna institution fått tillstånd att återvända till en fördragsslutande stats territorium — annan än den behöriga — där de är bosatta eller att ändra sin bosättning till annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens; eller

c) som av den behöriga institutionen fått tillstånd att bege sig till annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens för att där få den behandling som deras hälsotillstånd kräver, skall uppbära

(i) naturaförmåner, på bekostnad av den behöriga institutionen utgivna av bosättningsortens eller den tillfälliga bosättningsortens institution enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den senare institutionen tillämpar, som om dessa personer vore anslutna till denna, under en period som inte är längre än vad som kan vara föreskrivet i den behöriga medlemsstats lagstiftning;

(ii) kontantförmåner, utbetalade av den behöriga institutionen enligt bestämmelserna i den lagstiftning som denna tillämpar, som om dessa personer befann sig inom den behöriga statens territorium. Genom överenskommelse mellan den behöriga institutionen och bosättningsortens eller den tillfälliga bosättningsortens institution kan dock kontantförmåner utbetalas genom den senare institutionen för den behöriga institutionens räkning.

2. (a) The authorisation referred to in subparagraph (b) of the preceding paragraph may be refused only if the move might prejudice the health or the course of medical treatment of the person concerned.

(b) The authorisation referred to in subparagraph (c) of the preceding paragraph shall not be refused when the requisite treatment cannot be given in the territory of the Contracting Party in which the person concerned resides.

3. The provisions of the preceding paragraphs of this Article shall apply, *mutatis mutandis*, to members of the family in respect of medical care, sickness and maternity benefits.

(Alternative II)

1. Persons who satisfy the conditions for right to benefit under the legislation of the competent State, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 3, and—

(a) whose condition necessitates the immediate provision of benefits during temporary residence in the territory of a Contracting Party other than the competent State; or

(b) who, having become entitled to benefits payable by the competent institution, return to the territory of a Contracting Party where they reside, other than the competent State, or transfer their residence to the territory of a Contracting Party other than the competent State; or

(c) who go to the territory of a Contracting Party other than the competent State in order to receive the treatment required by their condition, shall receive—

(i) benefits in kind, provided by the institution of the place of residence or temporary residence in accordance with the provisions of the legislation applied by that institution, as if these persons were affiliated to it;

(ii) cash benefits, paid by the competent institution in accordance with the provisions of the legislation which it applies, as if these persons were in the territory of the competent State. However, by agreement between the competent institution and the institution of the place of residence or temporary residence, cash benefits may be

2. a) Det tillstånd som avses i mom. b) i föregående punkt kan vägras endast om förflyttningen kan vara till förfång för den berörda personens hälsa eller läkarbehandling.

b) Det tillstånd som avses i mom. c) i föregående punkt får inte vägras om den erforderliga behandlingen inte kan utföras inom den fördragsslutande stats territorium där den berörda personen är bosatt.

3. Bestämmelserna i de föregående punkterna i denna artikel skall med motsvarande tillämpning gälla familjemedlemmar i vad avser läkarvård, sjukpenning och förmåner vid havandeskap och barnsbörd.

(Alternativ II)

1. Personer som uppfyller villkoren för rätt till förmån enligt den behöriga statens lagstiftning, med beaktande då så är lämpligt av bestämmelserna i artikel 3, och

a) vars hälsotillstånd nödvändiggör att förmåner omedelbart utges under tillfällig bosättning inom annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga

b) som, efter att ha blivit berättigade till förmåner från den behöriga institutionen återvänder till en fördragsslutande stats territorium — annan än den behöriga statens — där de är bosatta eller ändrar sin bosättning till annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens; eller

c) som beger sig till annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens för att få den behandling som deras hälsotillstånd kräver, skall uppbära

(i) naturaförmåner, utgivna av bosättningsortens eller den tillfälliga bosättningsortens institution enligt bestämmelserna i den lagstiftning som denna institution tillämpar, som om dessa personer vore anslutna till denna;

(ii) kontantförmåner, utbetalade av den behöriga institutionen enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar, som om dessa personer befann sig inom den behöriga statens territorium. Genom överenskommelse mellan den behöriga institutionen och bosättningsortens eller den tillfälliga bosättningsortens institution kan

paid through the latter institution, on behalf of the competent institution.

2. The provisions of the preceding paragraph shall apply, *mutatis mutandis*, to members of the family in respect of medical care, sickness and maternity benefits.

2. Unemployment Benefit

Article 21

1. Unemployed workers who satisfy the conditions for right to benefit prescribed by the legislation of one Contracting Party in respect of the completion of periods of insurance, employment, occupational activity or residence, regard being had, where appropriate to the provisions of Article 4, and who transfer their residence to the territory of another Contracting Party, shall be deemed to have also satisfied the conditions for right to benefit prescribed by the legislation of the second Party, provided that they place themselves at the disposal of the employment services in the territory of that Party and file a claim with the institution of their new place of residence within 30 days of their transfer of residence, or such longer period as may be fixed by mutual agreement between the Contracting Parties. The benefit shall be paid by the institution of the place of residence, in accordance with the provisions of the legislation which that institution applies, the cost being borne by the competent institution of the first Party,

(Alternative I) for a period not exceeding any period which may be prescribed by the legislation of that Party.

(Alternative II) for a period not exceeding the shortest of the periods fixed by the legislation of each of the two Contracting Parties concerned.

(Alternative III) for a period not exceeding that prescribed by mutual agreement between the Contracting Parties.

2. Without prejudice to the provisions of the preceding paragraph, an unemployed person who, during his last employment, was resident in the territory of a Contracting Party other than the competent State shall receive benefit in accordance with the following provisions:

dock kontantförmåner utbetalas genom den senare institutionen för den behöriga institutionens räkning.

2. Bestämmelserna i föregående punkt skall med motsvarande tillämpning gälla familjemedlemmar i vad avser läkarvård, sjukpenning och förmåner vid havandeskap och barnsbörd.

2. Förmåner vid arbetslöshet

Artikel 21

1. Arbetslösa arbetstagare, som uppfyller de villkor för rätt till förmån som föreskrivs i lagstiftningen i en fördragsslutande stat avseende fullgjorda perioder av försäkring, anställning, förvärvsarbete eller bosättning, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 4, och som ändrar sin bosättning till annan fördragsslutande stats territorium, skall anses ha uppfyllt också de villkor för rätt till förmån som föreskrivs i den andra statens lagstiftning, förutsatt att de står till arbetsförmedlingens förfogande inom denna stats territorium och hos den nya bosättningsortens institution ansöker om ersättning inom 30 dagar efter ändringen av bosättningen eller sådan längre period som kan vara fastställd genom inbördes överenskommelse mellan de fördragsslutande staterna. Förmånen skall utbetalas av bosättningsortens institution enligt bestämmelserna i den lagstiftning som denna institution tillämpar, varvid kostnaderna bärs av den behöriga institutionen i den första staten,

(Alternativ I) för en period som inte överstiger någon period som kan föreskrivas i denna stats lagstiftning.

(Alternativ II) för en period som inte överstiger den kortaste av de perioder som fastställs i lagstiftningen i vardera av de två fördragsslutande staterna.

(Alternativ III) för en period som inte överstiger den som stadgas genom ömsesidig överenskommelse mellan medlemsstaterna.

2. Utan hinder av bestämmelserna i föregående punkt skall en arbetslös person som under sin senaste anställning var bosatt inom annan fördragsslutande stats territorium än den behöriga statens uppbära förmån enligt följande bestämmelser:

(a) (i) a frontier worker who is partially or incidentally unemployed in the undertaking which employs him shall receive benefit in accordance with the provisions of the legislation of the competent State, as if he were resident in the territory of that State, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 4; such benefit shall be paid by the competent institution;

(ii) a frontier worker is wholly unemployed shall receive benefit in accordance with the provisions of the legislation of the Contracting Party in whose territory he resides, as if he had been subject to that legislation during his last employment, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 4; such benefit shall be paid by the institution of the place of residence at its own cost;

(b) (i) a worker, other than a frontier worker, who becomes partially, incidentally or wholly unemployed and remains available to his employer or to the employment services in the territory of the competent State, shall receive benefit in accordance with the provisions of the legislation of the competent State, as if he were resident in the territory of that State, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 4; such benefit shall be paid by the competent institution;

(ii) a worker, other than a frontier worker, who becomes wholly unemployed and makes himself available to the employment services in the territory of the Contracting Party where he resides, or returns to that territory, shall receive benefit in accordance with the provisions of the legislation of that Party, as if he had been subject to that legislation during his last employment, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 4; such benefit shall be paid by the institution of the place of residence at its own cost;

(iii) however, if the worker referred to in subparagraph (b) (ii) of this paragraph has become entitled to benefit from the competent institution of the Contracting Party to whose legislation he was last subject, he shall receive benefit in accor-

a) (i) en gränsarbetare som är partiellt eller tillfälligt arbetslös hos det företag som sysselsätter honom skall uppbära förmån enligt bestämmelserna i den behöriga statens lagstiftning, som om han var bosatt inom denna stats territorium, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 4; sådan förmån skall utbetalas av den behöriga institutionen;

(ii) en gränsarbetare som är fullständigt arbetslös skall uppbära förmån enligt lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium han är bosatt, som om han hade omfattats av denna lagstiftning under sin senaste anställning, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 4; sådan förmån skall utbetalas och bekostas av bosättningsortens institution;

b) (i) annan arbetstagare än gränsarbetare, som blir partiellt eller tillfälligt eller fullständigt arbetslös och står till förfogande för arbetsgivaren eller för arbetsförmedlingen inom den behöriga statens territorium, skall uppbära förmån enligt bestämmelserna i den behöriga statens lagstiftning som om han var bosatt inom denna stats territorium, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 4; sådan förmån skall utbetalas av den behöriga institutionen;

(ii) annan arbetstagare än gränsarbetare, som blir fullständigt arbetslös och ställer sig till förfogande för arbetsförmedlingen inom den fördragsslutande stats territorium där han är bosatt eller återvänder till detta territorium, skall uppbära förmån enligt bestämmelserna i denna stats lagstiftning, som om han hade omfattats av denna lagstiftning under sin senaste anställning, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 4; sådan förmån skall utbetalas och bekostas av bosättningsortens institution;

(iii) om arbetstagare som avses i mom. b) (ii) i denna punkt har blivit berättigad till förmån från den behöriga institutionen i den fördragsslutande stat, vars lagstiftning han senast var underkastad, skall han dock uppbära förmån

dance with the provisions of the preceding paragraph, as if he had transferred his residence to the territory of the Contracting Party referred to in subparagraph (b) (ii) of this paragraph, for a period not exceeding the period laid down in the preceding paragraph.

3. As long as an unemployed person is entitled to benefit by virtue of subparagraph (a) (i) or subparagraph (b) (i) of the preceding paragraph, he shall not be entitled to benefit under the legislation of the Contracting Party in the territory of which he resides.

3. Family Benefit

Alternative I—Family Allowances

Article 22

1. Persons who are subject to the legislation of a Contracting Party, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 3, shall receive, in respect of the members of their family who are resident in the territory of another Contracting Party, the family allowances provided under the legislation of the first Party, as if these members of the family were resident in the territory of that Party.

2. The family allowances shall be paid in accordance with the provisions of the legislation of the Contracting Party to which the beneficiary is subject, even if the person or body corporate to whom these allowances are payable is resident or is located in the territory of another Contracting Party. In that case, by agreement between the competent institution and the institution of the place of residence of the members of the family, the family allowances may also be paid through the latter institution, on behalf of the competent institution.

Alternative II—Family Benefit

Article 23

(Alternative A)

1. Persons who are subject to the legislation of a Contracting Party shall receive, regard being had, where appropriate, to the provisions of Article 3, in respect of the members of their family who reside in the territory of another Contracting Party, the

enligt bestämmelserna i den föregående punkten, som om han hade ändrat sin bosättning till den fördragsslutande stats territorium som avses i mom. b) (ii) i denna punkt, för en period som inte överstiger den period som stadgas i föregående punkt.

3. Så länge en arbetslös person är berättigad till förmån med stöd av mom a) (i) eller mom. b) (i) i den föregående punkten, skall han inte ha rätt till förmån enligt lagstiftningen i den fördragsslutande stat där han är bosatt.

3. Familjeförmåner

Alternativ I — familjebidrag

Artikel 22

1. Personer, som omfattas av en fördragsslutande stats lagstiftning, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 3, skall för de familjemedlemmar som är bosatta inom annan fördragsslutande stats territorium uppbära de familjebidrag som utges enligt den första statens lagstiftning, som om dessa familjemedlemmar var bosatta inom denna stats territorium.

2. Familjebidrag skall utbetalas enligt bestämmelserna i den fördragsslutande stats lagstiftning som förmånstagaren omfattas av, även om den person eller det företag som dessa familjebidrag utbetalas till är bosatt eller befinner sig inom annan fördragsslutande stats territorium. I detta fall kan familjebidragen genom överenskommelse mellan den behöriga institutionen och den institution på den ort där familjemedlemmarna är bosatta också utbetalas genom den senare institutionen för den behöriga institutionens räkning.

Alternativ II — familjeförmåner

Artikel 23

(Alternativ A)

1. Personer som omfattas av lagstiftningen i en fördragsslutande stat skall, varvid då så är lämpligt beaktas bestämmelserna i artikel 3, för familjemedlemmar som är bosatta inom annan fördragsslutande stats territorium uppbära de familjeförmåner som utges enligt den

family benefit provided under the legislation of the latter party, as if the said persons were subject to its legislation.

2. The family benefit shall be paid to the members of the family by the institution of their place of residence, in accordance with the provisions of the legislation which that institution applies, at the expense of the competent institution, in an amount not exceeding the amount of the benefit due by the latter institution.

(Alternative B)

Where the members of the family of a person who works or resides in the territory of a Contracting Party reside in the territory of another Contracting Party, family benefits shall be paid to them by and at the expense of the institution of their place of residence.

4. Non-contributory Invalidity, Old-age and Survivors' Benefit

Article 24

(Alternative I) Where the provisions of Article 8 are not applicable, and where the beneficiary of non-contributory invalidity, old-age or survivors' benefit, the amount of which does not depend on the length of the periods of residence completed, is resident in the territory of a Contracting Party other than the one under whose legislation he is entitled to benefit, the benefit may be calculated in accordance with the following provisions:

(a) in the case of invalidity or death, in proportion to the ratio of the number of years of residence completed by the person concerned or the deceased under the said legislation between the date on which he reached the age of 15—or a higher age fixed by mutual agreement between the Contracting Parties concerned—and the date of incapacity for work followed by invalidity or of death, to two-thirds of the number of years separating those two dates, disregarding any years subsequent to pensionable age;

(b) in the case of old-age, in proportion to the ratio of the number of years of residence completed by the person concerned under the said legislation between the date on which he reached the age of 15—or a higher

senare statens lagstiftning, som om nämnda personer omfattades av denna lagstiftning.

2. Familjeförmånerna skall utbetalas till familjemedlemmarna genom institutionen i deras bosättningsort enligt bestämmelserna i den lagstiftning som denna institution tillämpar och bekostas av den behöriga institutionen; beloppet skall inte överstiga det förmånsbelopp som den senare institutionen har att betala.

(Alternativ B)

I fall då familjemedlemmar till en person, som arbetar eller bor inom en fördragsslutande stats territorium, bor inom en annan fördragsslutande stats territorium, skall familjeförmånerna utbetalas till dem av institutionen i deras bosättningsort och bekostas av denna.

4. Icke avgiftsberoende förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande

Artikel 24

(Alternativ I) I fall då bestämmelserna i artikel 8 inte är tillämpliga och då förmånstagen av en icke avgiftsberoende förmån vid invaliditet eller ålderdom eller till efterlevande, vars belopp inte beror av längden av fullgjorda bosättningsperioder, är bosatt inom en annan fördragsslutande stats territorium än den medlemsstats, enligt vars lagstiftning han är berättigad till förmån, kan förmånen bestämmas enligt följande bestämmelser.

a) i händelse av invaliditet eller dödsfall efter förhållandet mellan antalet bosättningsår som den berörda personen eller den avlidne fullgjort enligt den nämnda lagstiftningen mellan den dag då han uppnådde 15 års ålder — eller högre ålder fastställd genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna — och den dag då arbetsförmågan övergick i invaliditet eller dödsfall inträffade och två tredjedelar av antalet år mellan dessa dagar, varvid år efter pensionsåldern inte beaktas;

b) i händelse av ålderdom efter förhållandet mellan antalet bosättningsår som den berörda personen fullgjort enligt den nämnda lagstiftningen mellan den dag då han uppnådde 15 års ålder — eller en högre ålder

age fixed by mutual agreement between the Contracting Parties concerned—and the date on which he reached the pensionable age, to 30 years.

(*Alternative II*) Where the provisions of Article 8 are not applicable, and where the legislation of a Contracting Party provides for both contributory and non-contributory invalidity, old-age or survivors' benefits, the non-contributory invalidity, old-age or survivors' benefits whose amount does not depend on the length of the periods of residence are paid to the beneficiary who is resident in the territory of another Contracting Party in the same proportion that the contributory benefits to which that beneficiary is entitled bear to the total amount of the contributory benefits to which he would be entitled if he had completed the total duration of the periods required for entitlement.

V. Regulation of Undue Plurality

Article 25

Provisions in the legislation of a Contracting Party for the reduction, suspension or suppression of benefits where there is undue plurality with other benefits or other income, or because the person otherwise entitled is in employment or in an occupational activity, shall apply also to a beneficiary even in respect of benefits acquired under the legislation of another Contracting Party or of income obtained or employment or occupational activity undertaken in the territory of another Contracting Party. However, in applying this rule no account shall be taken of benefits of the same nature awarded in respect of invalidity, old-age, survivors or occupational disease by the institutions of two or more Contracting Parties in accordance with the provisions of Article 8 or of Article 18, subparagraph (b).

Article 26

Where a person in receipt of benefit under the legislation of one Contracting Party is also entitled to benefit under the legislation of

fastställd genom ömsesidig överenskomelse mellan de berörda fördragsslutande staterna – och den dag då han uppnådde pensionsåldern och 30 år.

(Alternativ II) I fall då bestämmelserna i artikel 8 inte är tillämpliga och då lagstiftningen i en fördragsslutande stat omfattar både avgiftsberoende och icke avgiftsberoende förmåner vid invaliditet eller ålderdom eller till efterlevande, skall den icke avgiftsberoende förmånen vid invaliditet eller ålderdom eller till efterlevande, vars belopp inte beror på längden av fullgjorda bosättningsperioder, utbetalas till den förmånstagare, som är bosatt inom annan fördragsslutande stats territorium, efter förhållandet mellan de avgiftsberoende förmåner som denne förmånstagare är berättigad till och det sammanlagda beloppet av de avgiftsberoende förmåner, som han skulle ha rätt till om han hade fullgjort alla de perioder som medför rätt till förmån.

V. Reglering av otillbörligt sammanfallande förmåner

Artikel 25

Bestämmelser i en fördragsslutande stats lagstiftning om att förmåner skall minskas, förklaras vilande eller dras in, då de otillbörligt sammanfaller med andra förmåner eller annan inkomst, eller på grund av att den person som annars skulle ha rätt till förmånen är anställd eller självständigt förvärvsarbetande, skall också gälla förmånstagare även i fråga om förmåner som förvärvats enligt lagstiftningen i en annan fördragsslutande stat eller inkomst från anställning eller självständigt förvärvsarbete som utförts inom en annan fördragsslutande stats territorium. Vid tillämpningen av denna regel skall dock ingen hänsyn tas till förmåner av samma slag avseende invaliditet eller ålderdom eller till efterlevande eller yrkessjukdom som beviljats av institutionerna i två eller flera fördragsslutande stater enligt bestämmelserna i artikel 8 eller artikel 18 mom. b).

Artikel 26

Om en person som uppbär förmån enligt lagstiftningen i en fördragsslutande stat också har rätt till förmån enligt lagstiftningen i en

one or more of the other Contracting Parties, the following rules shall apply:

(a) where the application of the provisions of the legislation of two or more Contracting Parties would entail the concomitant reduction, suspension or suppression of such benefits, none of them may be reduced, suspended or suppressed to an extent greater than the amount which would be obtained by dividing the sum affected by the reduction, suspension or suppression in accordance with the legislation under which benefit is due by the number of benefits subject to reduction, suspension or suppression to which the beneficiary is entitled;

(b) notwithstanding the foregoing, where the benefits concerned are invalidity, old-age or survivors' benefits paid in conformity with the provisions of Article 8 by the institution of a Contracting Party, that institution shall take account of the benefits, income or remuneration entailing the reduction, suspension or suppression of the benefits due from it solely for the purposes of the reduction, suspension or suppression of the amount referred to in paragraph 2 or paragraph 5 of Article 8, but not for the calculation of the theoretical amount referred to in paragraphs 3 and 4 of the said Article 8; however, account shall be taken of such benefits, income or remuneration only to the extent of that fraction of their amount corresponding to the ratio of the periods completed, as prescribed in Article 8, paragraph 5.

Article 27

Where a person has a claim to medical care or sickness benefit under the legislation of two or more Contracting Parties, such benefit may be provided solely under the legislation of the Party in the territory of which he resides or, if he does not reside in the territory of one of those Parties, solely under the legislation of the Party to which this person or the person through whom entitlement to the said benefits arises was last subject.

Article 28

Where a person has a claim to maternity benefit under the legislation of two or more Contracting Parties, such benefit may be provided solely under the legislation of the Party in the territory of which the birth took place

eller flera andra fördragsslutande stater, skall följande gälla:

a) om tillämpningen av bestämmelserna i lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater skulle medföra att sådana förmåner minskas, förklaras vilande eller dras in, kan ingen av dem minskas, förklaras vilande eller dras in med större belopp än det belopp som skulle erhållas genom att dela den summa, som skulle påverkas av att förmånen minskas, förklaras vilande eller dras in i enlighet med den lagstiftning enligt vilken förmånen utges, med antalet av de förmåner som minskas, förklaras vilande eller dras in och som förmånstagaren har rätt till;

b) utan hinder av ovanstående skall, när de berörda förmånerna avser invaliditet eller ålderdom eller efterlevande och utbetalas enligt bestämmelserna i artikel 8 genom institutionen i en fördragsslutande stat, institutionen ta hänsyn till förmåner, inkomst eller lön som leder till att förmånerna från den minskas, förklaras vilande eller dras in endast såvitt det gäller att minska, förklara vilande eller dra in det belopp som avses i punkt 2 eller punkt 5 i artikel 8, men inte för beräkning av det teoriska belopp som avses i punkterna 3 och 4 i nämnda artikel 8; dock skall hänsyn tas till sådan förmån, inkomst eller lön endast i den mån det gäller den del av deras belopp som svarar mot andelen fullgjorda perioder, såsom föreskrivits i artikel 8, punkt 5.

Artikel 27

I fall då en person har anspråk på sjukvård och sjukpenning enligt lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, kan sådana förmåner utges endast enligt lagstiftningen i den stat inom vars territorium han är bosatt eller, om han inte är bosatt inom någon av dessa staters territorium, endast enligt den stats lagstiftning som senast gällde för denna person eller den person genom vilken rätt till de nämnda förmånerna inträdde.

Artikel 28

I fall då en person har anspråk på förmåner vid havandeskap och barnsbörd enligt lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, kan sådana förmåner utges endast enligt lagstiftningen i den stat inom vars terri-

or, if the birth did not take place in the territory of one of those Parties, solely under the legislation of the Party to which this person or the person through whom entitlement to the said benefits arises was last subject.

Article 29

1. Where death occurs in the territory of a Contracting Party, the right to a death grant acquired under the legislation of that Party may be alone recognised, to the exclusion of any right acquired under the legislation of any other Contracting Party.

2. Where death occurs in the territory of a Contracting Party and the right to a death grant has been acquired solely under the legislation of two or more other Contracting Parties, the right acquired under the legislation of the Contracting Party to which the deceased was last subject may be alone recognised, to the exclusion of any right acquired under the legislation of any other Contracting Party.

3. Where death occurs outside the territory of the Contracting Parties and the right to death grant has been acquired under the legislation of two or more Contracting Parties, the right acquired under the legislation of the Contracting Party to which the deceased was last subject may be alone recognised, to the exclusion of any right acquired under the legislation of any other Contracting Party.

Article 30

(Alternative I) Where, over the same period, family allowances are payable for the same members of the family under the provisions of Article 22 and under the legislation of the Contracting Party in the territory of which those members of the family reside, the right to family allowances payable under the legislation of the latter shall be suspended. However, in the case where a member of the family is engaged in an occupation in the territory of the said Party, that right shall be maintained, whereas the right to family allowances payable under the provisions of Article 22 shall be suspended.

(Alternative II) Where, over the same period, family allowances are payable for the same members of the family under the provi-

torium förlossningen ägde rum eller, om förlossningen inte ägde rum inom någon av dessa staters territorium, endast enligt den stats lagstiftning som senast gällde för denna person eller den person genom vilken rätt till de nämnda förmånerna inträdde.

Artikel 29

1. Om dödsfall inträffar inom en fördragslutande stats territorium, föreligger rätt till kapitalbelopp vid dödsfall enbart enligt lagstiftningen i denna stat, varvid utesluts varje rätt som förvärvats enligt lagstiftningen i annan fördragsslutande stat.

2. Om dödsfall inträffar inom en fördragslutande stats territorium och rätten till kapitalbelopp vid dödsfall har förvärvats enbart enligt lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, skall endast den rätt vara gällande som förvärvats enligt den fördragsslutande stats lagstiftning som den avlidne senast var underkastad, varvid utesluts varje rätt som förvärvats enligt lagstiftningen i annan fördragsslutande stat.

3. Om dödsfall inträffar utom fördragsslutande stats territorium och rätt till kapitalbelopp vid dödsfall har förvärvats enligt lagstiftningen i två eller flera fördragsslutande stater, skall endast den rätt vara gällande som förvärvats enligt den fördragsslutande stats lagstiftning som den avlidne senast var underkastad, varvid utesluts varje rätt som förvärvats enligt lagstiftningen i annan fördragsslutande stat.

Artikel 30

(Alternativ I) I fall då familjebidrag skall utbetalas för samma period för samma familjemedlemmar enligt villkoren i artikel 22 och enligt lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium dessa familjemedlemmar är bosatta, skall den rätt till familjebidrag enligt den senare medlemsstatens lagstiftning förklaras vilande. I fall då en familjemedlem utför förvärvsarbete inom nämnda medlemsstats territorium, skall dock denna rätt bibehållas under det att rätten till familjebidrag enligt bestämmelserna i artikel 22 förklaras vilande.

(Alternativ II) I fall då familjebidrag skall utbetalas för samma period för samma familjemedlemmar enligt villkoren i artikel 22 och

sions of Article 22 and under the legislation of the Contracting Party in the territory of which those members of the family reside, the right to family allowances payable under the provisions of Article 22 shall be suspended.

VI. Miscellaneous Provisions

Article 31

Medical examinations prescribed by the legislation of one Contracting Party may be carried out, at the request of the institution which applies this legislation, in the territory of another Contracting Party, by the institution of the place of residence or temporary residence. In such event, they shall be deemed to have been carried out in the territory of the first Party.

Article 32

1. For the calculation of the amount of contributions due to the institution of a Contracting Party, account shall be taken, where appropriate, of any income received in the territory of any other Contracting Party.

2. The recovery of contributions due to the institution of one Contracting Party may be effected in the territory of another Contracting Party in accordance with the administrative procedures and subject to the guarantees and privileges applicable to the recovery of contributions due to a corresponding institution of the latter Party.

Article 33

Any exemption from, or reduction of, taxes, stamp duty, legal dues or registration fees provided for in the legislation of one Contracting Party in connection with certificates or documents required to be produced for the purposes of the legislation of that Party shall be extended to similar certificates and documents required to be produced for the purposes of the legislation of another Contracting Party or of these model provisions.

Article 34

1. The competent authorities of the Contracting Parties may designate liaison bodies empowered to communicate directly with

enligt lagstiftningen i den fördragsslutande stat inom vars territorium dessa familjemedlemmar är bosatta, skall rätten till familjebidrag enligt bestämmelserna i artikel 22 förklaras vilande.

VI. Diverse bestämmelser

Artikel 31

Läkarundersökningar som föreskrivs i lagstiftningen i en fördragsslutande stat kan på begäran av den institution som tillämpar denna lagstiftning utföras inom annan fördragsslutande stats territorium av bosättningsortens eller den tillfälliga bosättningsortens institution. I sådana fall skall de anses ha utförts inom den första statens territorium.

Artikel 32

1. Vid beräkning av beloppet av avgifter till institutionen i en fördragsslutande stat skall då så är lämpligt hänsyn tas till inkomst som erhållits inom annan fördragsslutande stats territorium.

2. Återbetalning av avgifter till institutionen i en fördragsslutande stat kan ske inom annan fördragsslutande stats territorium enligt de administrativa förfaranden och med de garantier och rättigheter som tillämpas för återbetalning av avgifter till en motsvarande institution i den senare staten.

Artikel 33

Varje undantag från eller nedsättning av skatter, stämpelavgifter, domstolskostnader eller registreringsavgifter som föreskrivs i en fördragsslutande stats lagstiftning i samband med intyg eller handlingar, som erfordras enligt lagstiftningen i denna stat skall utsträckas att gälla liknande intyg och handlingar som erfordras för lagstiftningen i annan fördragsslutande stat eller enligt dessa normerande bestämmelser.

Artikel 34

1. De behöriga myndigheterna i de fördragsslutande staterna kan utse förbindelseorgan med fullmakt att direkt meddela sig

one another and, provided they are authorised to do so by the competent authorities of that Party, with the institutions of any Contracting Party.

2. Any institution of a Contracting Party, and likewise any person residing or temporarily residing in the territory of a Contracting Party, may approach the institution of another Contracting Party either directly or through the liaison bodies.

Article 35

1. Any dispute which arises between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of these model provisions shall be settled by means of direct negotiation between the competent authorities of the Contracting Parties concerned.

2. If the dispute cannot be so settled within a period of six months from the beginning of negotiations, it shall be submitted to a commission of arbitration: the composition and the procedure of this commission shall be determined by mutual agreement among the Contracting Parties concerned.

3. The decisions of the commission of arbitration shall be binding and final.

VII. Provisions concerning the Maintenance of Rights in the Relations between or with Provident Funds

Alternative I

Article 36

1. Where a person ceases to be subject to the legislation of a Contracting Party under which he has been registered with a provident fund, before the occurrence of a risk entitling him to obtain the payment of the amount credited to his account, he may, upon request, either withdraw the total amount or have it transferred to the institution to which he is affiliated in the territory of the Contracting Party to whose legislation he is now subject.

2. If this institution is itself a provident fund, the amount transferred shall be credited to the account opened by this institution in the name of the person concerned.

3. If the institution referred to in paragraph 1 of this Article is competent in respect of pensions, the amount transferred shall be

med varandra och med institutionerna i varje fördragsslutande stat, om de bemyndigas här till av de behöriga myndigheterna i den staten.

2. Varje institution i en fördragsslutande stat liksom varje person som är bosatt eller tillfälligt bosatt inom en fördragsslutande stats territorium kan vända sig till institutionen i annan fördragsslutande stat antingen direkt eller genom förbindelseorgan.

Artikel 35

1. Tvist som uppkommer mellan två eller flera fördragsslutande stater angående tolkningen eller tillämpningen av dessa normerande bestämmelser skall avgöras genom direkta förhandlingar mellan de behöriga myndigheterna i de berörda fördragsslutande staterna.

2. Om tvisten inte kan avgöras inom sex månader efter förhandlingarnas början, skall den underställas en skiljenämnd: nämndens sammansättning och arbetssätt skall bestämmas genom ömsesidig överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna.

3. Skiljenämndens beslut skall vara bindande och slutliga.

VII. Bestämmelser angående bevarande av rättigheter i förhållandet mellan och till försörjningskassor

Alternative I

Artikel 36

1. I fall då en person upphör att omfattas av en fördragsslutande stats lagstiftning, enligt vilken han varit ansluten till en försörjningskassa, innan någon händelse inträffar som berättigar honom att erhålla det belopp som gottskrivits honom, kan han på begäran antingen ta ut hela beloppet eller få det överfört till den institution till vilken han är ansluten inom territoriet i den fördragsslutande stat, vars lagstiftning han nu är underkastad.

2. Om denna institution själv är en försörjningskassa, skall det överförda beloppet gottskrivas det konto som institutionen öppnar i den berörda personens namn.

3. Om den institution som avses i punkt 1 i denna artikel är behörig när det gäller pensioner, skall det överförda beloppet utbetalas

paid to the institution concerned in order to enable the person concerned to buy back periods for the purpose of acquiring or improving his rights to benefits under the legislation applied by this institution. The method of buying back periods shall be determined either in accordance with the provisions of that legislation or by mutual agreement between the Contracting Parties concerned.

Article 37

Where a person ceases to be subject to the legislation of a Contracting Party under which he had been affiliated to a pensions scheme in order to move to the territory of another Contracting Party under whose legislation he is registered with a provident fund, before having acquired the right to a pension under the legislation of the first Party,

(Alternative A) the pension rights in course of acquisition of this person for himself and his survivors are maintained until the conditions required for the receipt of the pension are satisfied. Failing this, the amount of the contributions paid by this person or on his behalf shall be transferred to the provident fund under conditions fixed by mutual agreement between the Contracting Parties concerned.

(Alternative B) the amount of the contributions paid by this person or on his behalf shall be transferred to the provident fund under the conditions fixed by mutual agreement between the Contracting Parties concerned.

Alternative II

Article 38

1. Where the legislation of a Contracting Party makes the acquisition, maintenance or recovery of the right to pension conditional upon the completion of periods of insurance, employment, occupational activity or residence, the institution which applies that legislation shall, for the purpose of adding periods together, take account of periods during which a person was registered with a provident fund and required to make contributions to that fund.

2. Where the person concerned satisfies the conditions for payment of a pension tak-

till den berörda institutionen i syfte att möjliggöra för den berörda personen att köpa tillbaka perioder för att förvärva eller förbättra rätten till förmåner enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar. Metoden att köpa tillbaka perioder skall bestämmas antingen enligt bestämmelserna i denna lagstiftning eller genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna.

Artikel 37

I fall då en person upphör att omfattas av en fördragsslutande stats lagstiftning, enligt vilken han varit ansluten till ett pensionssystem, för att flytta till en annan fördragsslutande stats territorium, enligt vars lagstiftning han är ansluten till en försörjningskassa, innan han förvärvat rätt till pension enligt den första statens lagstiftning

(Alternativ A) skall de pensionsrättigheter denna person håller på att förvärva för sig och sina efterlevande bevaras till dess de villkor uppfyllts som krävs för att uppbära pension. Om så inte sker, skall de avgifter som erlagts av denna person eller för hans räkning överföras till försörjningskassan enligt de villkor som fastställts genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna.

(Alternativ B) skall de avgifter som erlagts av denna person eller för hans räkning överföras till försörjningskassan enligt de villkor som fastställts genom inbördes överenskommelse mellan de berörda fördragsslutande staterna.

Alternativ II

Artikel 38

1. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör förvärv, bevarande eller återvinning av pensionsrätt beroende av fullgjorda perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning, skall den institution som tillämpar denna lagstiftning vid sammanläggning av perioder ta hänsyn till perioder under vilka en person var ansluten till en försörjningskassa och skyldig att erlägga avgifter till den kassan.

2. I fall då den berörda personen uppfyller villkoren för utbetalning av pension med be-

ing account of paragraph 1 of this Article, the amount of the pension shall be determined in accordance with Articles 8 to 13.

3. Where the legislation of a Contracting Party makes the payment of amounts credited to a person's account under a provident fund conditional upon the completion of periods of contributions, the institution which applies that legislation shall, for the purpose of adding periods together, take account of periods of insurance, employment, occupational activity and residence completed under the legislation of a Contracting Party under which he was affiliated to a pensions scheme.

ANNEX II

Model Agreement for the co-ordination of bilateral or multilateral social security instruments

Article 1

For the purpose of this agreement –

(a) the term "Contracting Party" means any State Member of the International Labour Organisation that is bound by the agreement;

(b) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

(c) the term "refugee" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Refugees of 28 July 1951 and in paragraph 2 of Article 1 of the Protocol relating to the Status of Refugees of 31 January 1967, without geographical limitation;

(d) the term "stateless person" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Stateless Persons of 28 September 1954;

(e) the term "instrument" means any bilateral or multilateral instrument concerning the maintenance of rights in course of acquisition in social security that is binding or will be binding on two or more Contracting Parties;

(f) the term "institution" means any body or authority directly responsible for applying all or part of the legislation of a Contracting Party;

aktande av punkt 1 i denna artikel, skall pensionsbeloppets bestämmas i överensstämmelse med artiklarna 8 till 13.

3. I fall då lagstiftningen i en fördragsslutande stat gör utbetalning av belopp som gottskrivits en person i en försörjningskassa beroende av att avgiftsbetalningsperioder fullgjorts, skall den institution som tillämpar denna lagstiftning vid sammanläggning av perioder ta hänsyn till perioder av försäkring, anställning, förvärvsverksamhet och bosättning som fullgjorts enligt en fördragsslutande stats lagstiftning, enligt vilken han var ansluten till ett pensionssystem.

BILAGA 2

Normerande avtal för samordning av bilaterala och multilaterala överenskommelser inom den sociala tryggheten

Artikel 1

I detta avtal skall

a) med "fördragsslutande stat" förstås varje stat som är medlem av internationella arbetsorganisationen och som är bunden av detta avtal;

b) med "lagstiftning" förstås alla lagar, förordningar och regler om social trygghet;

c) "flykting" ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning och i punkt 2 i artikel 1 i protokollet den 31 januari 1967 angående flyktingars rättsliga ställning, utan geografisk begränsning;

d) "statslös" ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning;

e) med "överenskommelse" förstås varje bilateral eller multilateral överenskommelse angående bevarande av rättigheter under förvärvande inom den sociala tryggheten som är bindande eller kommer att bli bindande för två eller flera fördragsslutande stater;

f) med "institution" förstås varje organ eller myndighet som är direkt ansvarig för tillämpningen av en fördragsslutande stats hela lagstiftning eller del därav;

(g) the term "periods of insurance" means periods of contribution, employment, occupational activity or residence which are defined or recognised as periods of insurance by the legislation under which they were completed, and such other periods as are regarded by that legislation as equivalent to periods of insurance;

(h) the term "periods of employment" and "periods of occupational activity" mean periods defined or recognised as such by the legislation under which they were completed, and such other periods as are regarded by that legislation as equivalent to periods of employment or periods of occupational activity, respectively;

(i) the term "periods of residence" means periods of residence defined or recognised as such by the legislation under which they were completed;

(j) the term "benefits" means all benefits in kind and in cash provided in respect of the contingency concerned, including death grants and—

(i) as benefits in kind, benefits aimed at the prevention of any contingency covered by social security, physical rehabilitation and vocational rehabilitation;

(ii) as benefits in cash, all components thereof provided out of public funds, and all increases, revaluation allowances or supplementary allowances, and any benefits awarded for the purpose of maintaining or improving earning capacity, lump-sum benefits which may be paid in lieu of pensions and, where applicable, any payments made by way of refund of contributions.

Article 2

In the field governed by this agreement, coverage by the provisions of each instrument binding on two or more Contracting Parties shall be extended to the nationals of any other Contracting Party, as well as to the refugees and stateless persons resident in the territory of any Contracting Party.

Article 3

This agreement shall be applicable to all persons covered by the provisions of two or more instruments.

g) med "försäkringsperioder" förstås perioder av avgiftsbetalning, anställning, förvärvsverksamhet eller bosättning, som är definierade eller erkända som försäkringsperioder i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts, och andra sådana perioder som enligt denna lagstiftning anses likvärdiga med försäkringsperioder;

h) med "anställningsperioder" och "förvärvsverksamhetsperioder" förstås perioder, som är definierade eller erkända som sådana i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts, och andra sådana perioder som enligt denna lagstiftning anses likvärdiga med anställningsperioder respektive förvärvsverksamhetsperioder;

i) med "bosättningsperioder" förstås bosättningsperioder som är definierade eller erkända som sådana i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts;

j) med "förmåner" förstås alla naturaförmåner och kontantförmåner som utges på grund av det ifrågavarande försäkringsfallet, inbegripet kapitalbelopp vid dödsfall, och

(i) som naturaförmåner åsyftar att förebygga varje försäkringsfall som täcks av den sociala tryggheten eller som åsyftar fysisk rehabilitering eller yrkesinriktad rehabilitering;

(ii) som kontantförmåner alla sådana förmåner som utges av allmänna kassor och alla höjningar, dyrtidsersättningar och kompletterande ersättningar och varje förmån som beviljas i syfte att bevara eller förbättra förvärvsförmågan, engångsersättningar som betalas i stället för pensioner och, i förekommande fall, utbetalningar i form av återbetalning av avgifter.

Artikel 2

Inom det område som täcks av detta avtal skall skydd, som lämnas genom bestämmelserna i varje överenskommelse som binder två eller flera fördragsslutande stater, utsträckas till medborgarna i varje annan fördragsslutande stat, liksom till flyktingar och statslösa och som är bosatta inom någon fördragsslutande stats territorium.

Artikel 3

Detta avtal skall gälla alla personer som omfattas av bestämmelserna i två eller flera överenskommelser.

Article 4

1. The provisions of an instrument binding on two or more Contracting Parties, concerning the adding together of periods of insurance, employment, occupational activity or residence for the acquisition, maintenance or recovery of the right to benefit shall be applicable to corresponding periods completed under the legislation of any other Contracting Party bound with the said Parties by an instrument which also comprises provisions concerning the adding together of such periods, provided that the periods to be added together are not overlapping.

2. If, under the provisions of paragraph 1 of this Article, the institution of a Contracting Party should apply the provisions of two or more instruments which contain different modalities for the adding together of periods, this institution shall apply exclusively the provisions which are most favourable for the person concerned.

3. In the case of benefits which, under all relevant instruments, are awarded in conformity with the legislation of only one Contracting Party, the adding together referred to in paragraph 1 of this Article is carried out only to the extent necessary for the acquisition, maintenance or recovery of the right to the most favourable benefits provided for under this legislation.

Article 5

1. If the provisions of Article 4 are applicable, invalidity, old-age and survivors' benefits are determined in conformity with the provisions of paragraphs 2 to 4 of this Article.

2. If all the relevant instruments have recourse to the method of apportionment, the institution of each Contracting Party shall apply the provisions of the instruments by which this Party is bound, regard being had to the adding together of periods carried out according to the provisions of Article 4, paragraphs 1 and 2; however, it shall only award the highest amount of the benefits determined under these instruments.

3. If all the relevant instruments have recourse to the method of integration, the institution of the Contracting Party which should award the benefits shall take into account for this purpose the provisions of Article 4.

Artikel 4

1. Bestämmelserna i en överenskommelse som binder två eller flera fördragsslutande stater angående sammanläggning av försäkringsperioder, anställningsperioder, förvärvsverksamhetsperioder och bosättningsperioder för förvärv, bevarande och återvinning av rätten till förmån skall tillämpas för motsvarande perioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i varje annan fördragsslutande stat som också omfattar villkor angående sammanläggning av sådana perioder, förutsatt att de perioder som skall läggas samman inte sammanfaller.

2. Om institutionen i en fördragsslutande stat enligt bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skall tillämpa bestämmelserna i två eller flera överenskommelser som innehåller olika metoder för sammanläggning av perioder, skall institutionen tillämpa uteslutande de villkor som är fördelaktigast för den berörda personen.

3. Då det gäller förmåner som enligt alla de aktuella överenskommelserna skall beviljas enligt lagstiftningen i endast en fördragsslutande stat, skall den sammanläggning som avses i punkt 1 i denna artikel utföras endast i den utsträckning som erfordras för förvärv, bevarande eller återvinning av rätten till de fördelaktigaste förmånerna enligt denna lagstiftning.

Artikel 5

1. Om bestämmelserna i artikel 4 är tillämpliga skall förmåner vid invaliditet och ålderdom och till efterlevande fastställas enligt bestämmelserna i punkterna 2 till 4 i denna artikel.

2. Om alla aktuella överenskommelser tillämpar fördelningsmetoden, skall institutionen i varje fördragsslutande stat tillämpa bestämmelserna i de överenskommelser, genom vilka staten är bunden, varvid beaktas sammanläggning av perioder som fullgjorts enligt bestämmelserna i artikel 4 punkterna 1 och 2; institutionen skall dock bevilja endast de hösta förmånsbelopp som bestämts enligt dessa överenskommelser.

3. Om alla aktuella överenskommelser tillämpar integrationsmetoden, skall institutionen i den fördragsslutande stat som skall bevilja förmånerna därvid beakta bestämmelserna i artikel 4.

4. If the relevant instruments have recourse respectively to the method of apportionment and the method of integration, the institution of each Contracting Party shall apply the provisions of the instruments by which this Party is bound, regard being had to the adding together of periods carried out according to the provisions of Article 4; however, only the benefits resulting from the application of the most favourable method shall be awarded to the person concerned.

4. Om de aktuella överenskommelserna tillämpar fördelningsmetoden respektive integrationsmetoden, skall institutionen i varje fördragsslutande stat tillämpa bestämmelserna i den överenskommelse genom vilka denna stat är bunden, varvid beaktas sammanläggning av perioder fullgjorda enligt artikel 4; dock skall den berörda personen beviljas endast de förmåner som följer av att den fördelaktigaste metoden tillämpas.

